bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)
Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SALI
25
NİSAN 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1751,

THY'de uygulanan grev nedeniyle alanda kalan bavullar.. (Foto: A.A.)

Hava ulaşımı durdu

- ★ HAVA-İŞ SENDİKASI BAŞKANI BARIN «KARŞIMIZDA HÜKÜMET YOKTUR. MUHATABIMIZ GENEL MÜDÜRLÜKTÜR» DEDİ
- ★ BAKANLAR KURULU GREVİ ERTELERSE, SENDİKA DANIŞTAY'A BAŞVURACAK

İSTANBUL (İSTA)

Hava-İş Sendikası'nın 11 Mart'ta aldığı grev kararını THY'nın Yeşilköy'deki işyerlerinde kademeli olarak başlatılmasının birinci gününde bir açıklama yapan Hava-İş Sendikası Genel Başkanı Zihni Barın, «Karşımızda hükümet yoktur, muhatabımız Genel Müdürlüktür» demiştir.

Zihni Barın dün Yeşilköy'de basına yaptığı açıklamada, «4, 5 6. dönem toplu iş sozleşmelerinde işçi ücretlerinin çok düşük tutulması nedeniyle, bugün almak istediğimiz haklar fazla gözükmektedir. İstediğimiz ücretleri insanca yaşamak için istiyoruz» demiştir. Hava-İş Sendikası Genel Başkanı, Bakanlar Kurulu'nun grevi erteleme kararı alabileceğini belirtmiş bu konuda da şöyle konuşmuştur: «Böyle bir karar verilirse Danıştay'a başvurarak kararın iptalini isteyeceğiz. İstemlerimiz Danıştay'dan döndüğü takdirde, işçi arkadaşların bu işi taşıyabilir mi? Taşırlarsa verim ne olur bilemem.»

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Sovyetler Birliği Genelkurmay Başkanı bugün geliyor

- ★ Geçen hafta için planlanan ziyaret, Vance'ın Moskova gezisi nedeniyle ertelenmişti

ANKARA, (İSTA)

Sovyetler Birliği Genelkurmay Başkanı Mareşal Nikolai Vasiliyeviç Ogarkov beraberinde 7 kişilik bir heyet olduğu halde bugün Ankara'ya gelecektir. Türkiye'de bir hafta süre ile kalacak olan Genelkurmay Başkanının hükümet yetkilileriyle yapacağı görüşmeler sırasında Türkiye'nin gereksinimi olan ve ABD'den ambargo nedeniyle alınamayan silah alımı konusunun da ele alınacağı bildirilmektedir. MC döneminde Türkiye'nin silah alımı için Sovyetler Birliği'ne yaptığı başvurunun bu görüşmeler sırasında belli bir boyut kazanabileceğini kaydeden yetkililer. Sovyetler Birliği Genelkurmay Başkanının Türkiye gezisinde temel olarak dünyada kalıcı bir barışın sağlanabilmesi ve silahsızlanma konularında görüşmeler yapacağını kaydetmişlerdir. Öte yandan İSTA Ajansı muha-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Faşist saldırılar nedeniyle Eğitim Enstitüleri açılamıyor

- ★ BUCA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ HAVAYA UÇURULMAK İSTENDİ
- ★ URFA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİSİ BİR GENÇ VURULDU.
- ★ ESKİŞEHİR EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE BİR ÖĞRETMEN SALDIRIYA UĞRADI
- ★ TOKAT EĞİTİM ENSTİTÜSÜ FAŞİSTLER TARAFINDAN İŞGAL EDİLDİ
- ★ RİZE EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİNİ TAŞIYAN MİNİBÜSE BOMBA ATILDI
- ★ BURSA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ 3 GÜN KAPATILDI

HABER MERKEZİ

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki ve üç yıllık Eğitim Enstitülerinden 12'sinde öğrenime açılması kararlaştırıldığı halde yarısından fazlası faşistlerin engellemeleri nedeniyle açılamamıştır. Bu nedenle birçok Eğitim Enstitüsünün açılışı ileri tarihlere ertelenmiştir.

BUCA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Dün sabah öğretime açılan Buca Eğitim Enstitüsü'nün İdare Binası arkasında güvenlik kuvvetlerince yapılan aramada tesir gücü yüksek bir tahrip kalıbı bulunmuştur.

Yetkililer maddenin infilak etmeden tesirsiz hale getirildiğini söylemişlerdir.

NECATİBEY EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Balıkesir'de Necatibey Eğitim Enstitüsü öğrencisi Kâzım Turhan'ın faşistler tarafından dün öldürülmesi nedeniyle, okul 3 Mayıs'a kadar, öğrenci yurdu ise 10 gün süre ile kapatılmıştır.

ESKİŞEHİR EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Dün çok sıkı güvenlik önlemleri altında öğrenime açılan Eskişehir Eğitim Enstitüsünde Yalçın Esenöncü adlı bir faşistin liderliğinde bir grup Çetin İnanç adlı bir öğretmeni dövmüşlerdir.

TOKAT EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Milli Eğitim Bakanlığının kararı uyarınca dün açılması gereken Tokat Eğitim Enstitüsünde derslere başlanamamıştır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Sovyet Sendikacı Sorokina: Sendikalar arası ilişki iki ülke halkının dostluğuna katkıda bulunacak

- ★ Sovyetler Birliği Genel Hizmetler İşçileri Sendikası Heyeti Başkanı Goline Sorekina, Genel-İş Genel Kurulu'nda bir konuşma yaptı.

ANKARA, (İSTA)

Genel-İş Sendikası'nın konuğu olarak Türkiye'de bulunan Sovyetler Birliği Genel Hizmetler Sendikası Heyeti Başkanı **Galina Sorokina** Sendika Genel Kurulunda yaptığı konuşmada her iki ülke sendikaları arasındaki ortak girişimlerin iyi ilişkilerin

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

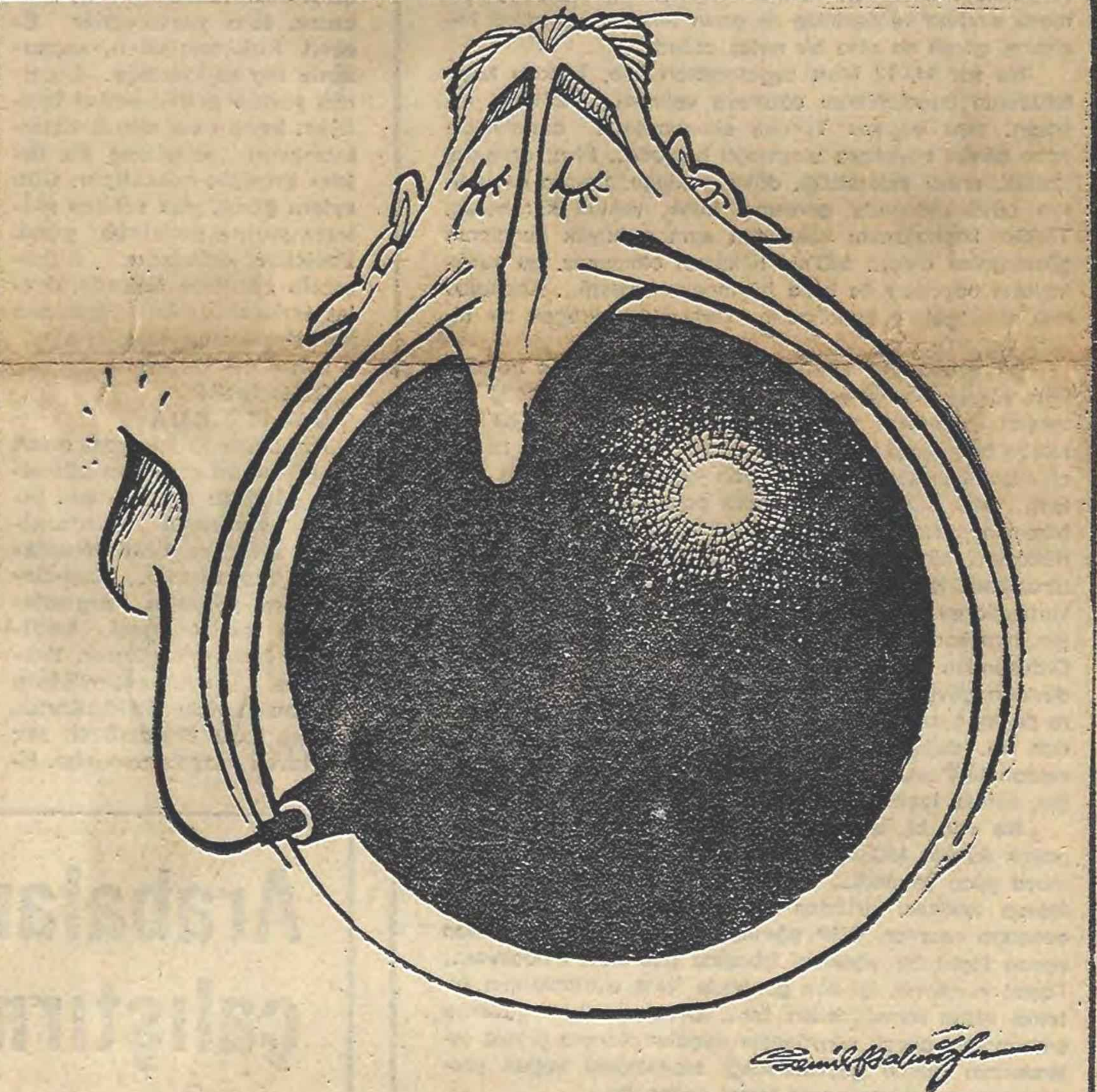

Elçi, "2nci Boğaz Köprüsünü erteler, köy yolu yaparız,, dedi

ANKARA, (A.A.)

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi. «Türkiye'de bugün milyonlarca kişi yoldan yoksundur. Yolsuzluk yüzünden bu çağda bile sayısız insan hâlâ motor sesini duymuş değildir. Sayısız kişi motor sesine yabancıdır. O nedenle gerekirse, ikinci Boğaz Köprüsünün yapımını erteler, bu parayla yol yokluğu nedeniyle motorlu aracın giremediği sayısız köye yol götürürüz Boğaz Köprüsüne harcanacak 10 milyar lira ile köylere yol götürürüz» demiştir.

Şerafettin Elçi ikinci Boğaz Köprüsü hakkında bilgi verirken, 26 ve 27 Nisan tarihlerinde, Ankara'da bilimsel bir panel düzenleneceğini söylemiştir. Bayındırlık Bakanı Elçi Boğaz Köprüsüne ilişkin panel için

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Alman Sendikalar Birliği 1 Mayıs belgilerini açıkladı

- ★ FİDEF, TÜRKİYELİ İŞÇİLERİ, ALMAN SENDİKALAR BİRLİĞİ'Nİ DÜZENLEDİĞİ 1 MAYIS TOPLANTILARINA KATILMAYA ÇAĞIRDI

BREMEN, (İSTA)

Alman Sendikalar Birliği 1 Mayıs belgileri açıklanmıştır. Federal Almanya'da işsizliğin en büyük sorunlarından biri olduğunu dikkate alan Alman Sendikalar Birliği (DGB) günümüzün en acil sorunu olan geleceğin güvenlik altına alınmasına da işaret ederek, bu yılki kutlamaları «Çalışma hakkımızı ve geleceğimizi güvenlik altına alalım» belgisiyle kutlayacağını bildirmiştir. Çalışma hakkının, en temel insanlık haklarından biri olduğuna işaret eden DGB, grev hakkının daha da genişletilmesi, geleceğin güvenlik altına alınması, konut sorunu ve ekonomik bunalımın açılmasını da 1 Mayıs belgileri içerisinde işlemektedir.

FİDEF'İN ÇAĞIRISI

Öte yandan Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu (FİDEF) 2. Kurultay kararları doğrultusunda, Federal Almanya'daki işçilerimize bir çağrı yaparak, Alman Sendikalar Birliği (DGB)'nin düzenlediği 1 Mayıs gösteri ve yürüyüşlerine Alman ve diğer ülkeler işçileriyle birlikte katılmalarını istemiştir. «1 Mayıs, İşçi sınıfını nuluslararası birlik, mücadele ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Recht auf Arbeit · Zukunft sichern · DGB
DGB
MAİ
'78

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ
"1 MAYIS 1978,,
BELGİLERİ
YARIN POLİTİKA'DA

Türk - iş ve MİSK'den sonra TIKP'de 1 Mayıs'a katılmama çağrısı yaptı

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş ve MİSK'den sonra TİKP'de, uluslararası işçi sınıfının birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs İşçi Bayramı gösterilerine katılınmaması için çağrı yayınlamıştır.

Sınıf uzlaşmacıları ve faşistlerin paralelinde bu açıklama yapan TİKP Başkanı Doğu Perinçek «1 Mayıs'

(Devamı Sa. 7. Su. 7'de)

Topkar "Grev amaç değil araçtır,, dedi

İSTANBUL (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikasının 16'ncı Genel Kurulu dün İstanbul'da çalışmalarına başlamış, Genel Kurulu bir konuşma ile açan Genel Başkan **İsmail Topkar**, madenlerin devletleştirilmesini istemiş, hükümetin böylesi adımlarının destekleneceğini belirtmiş-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Ecevit Üniversite rektörleriyle görüştü

ANKARA (İSTA)

Başbakan **Bülent Ecevit** Üniversite Rektörleri ile dün yaptığı toplantıda Türkiye'nin hızlı bir gelişme sürecinde olduğunu belirterek «Eğer üniversiteler toplumdaki hızlı değişimin gerisinde kalır, bu değişimin izle-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

FAŞİSTLER DÜN İKİ KİŞİYİ DAHA ÖLDÜRDÜ

HABER MERKEZİ

Balıkesir'de faşistler dün bir kişi daha, Manisa'da ise Ülkü-Köy Derneği Başkanı bir çiftçiyi öldürmüştür. Bu arada Ankara'da iki yere patlayıcı madde atılmış, İstanbul Ümraniye 1 Mayıs Mahallesinde de 23 kişi gözaltına alınmıştır.

BALIKESİR

Faşistler önceki gece Balıkesir Öğrenci Yurdunda Necati Eğitim Enstitüsü öğrencisi ve Balıkesir Yüksek Öğrenim Kültür Derneği 2. Başkanı Kâzım Turan'ı yurdun dışından ateş açarak öldürmüşlerdir. Saat 22.30 sularında işlenen cinayette faşistlerin uzun menzilli bir silah kullandıkları ve susturucu da takmış olabilecekleri belirtilmektedir. Olaydan sonra Necati Eğitim Enstitüsü 3 Mayıs tarihine kadar kapatılmıştır.

Olaydan sonra Balıkesir Parkı'nda toplanan devrimci öğrencilerin çevresi polis tarafından sarılmış ve park dışına çıkmalarına izin verilmemiştir.

Öte yandan polisin olaylara seyirci kaldığı, üst makamlar emir verse bile faşistlere dokunmadığı ileri sürülmektedir. Şehirde dolaşan yaygın bir söylentiye göre

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

CUK

TAKVİM ÖNERİYORUZ

Türkeş, MHP'ye yayınladıgı genelgede, 1 Mayıs günü tüm parti binalarının kapanmasını ve MHP'lilerin kent dışına çıkmalarını istedi.
Şimdi...
Yeni bir takvim öneriyoruz!
Her yaprağında 1 Mayıs yazsın...

A. E.

Otomotiv işverenlerinin kâr oranı yüzde 29 la sınırlandı

ANKARA (THA)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı dün yayınladığı bir tebliğle, Renault ve Murat marka otomobillerle diğer bütün motorlu kara taşıma araçlarının fabrika çıkış, toptan ve perakende satış fiyatlarını saptama esaslarını ve kâr yüzdelerini belirlemiştir. Buna göre, otomobil maliyetlerine yüzde 23-29 oranında, diğer motorlu kara taşıtlarının vergisiz peşin toptan satış fiyatları üzerine de yüzde 2-4 oranında parekende kâr koyulabilecektir.

Resmi Gazetenin dünkü sayısında yayınlanan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

EKONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

Sancılı günler

İçinde bulunduğumuz süreç, Türkiye toplumunun, Cumhuriyet tarihi boyunca karşılaştığı en sancılı, en zor günleri oluşturuyor. Hiç kuşku yok, Türkiye toplumu, bu noktaya bir anda gelmedi. İkinci büyük savaş'ın hemen ardından, tüm kurumlarıyla emperyalist-kapitalist sisteme kapıları ardına değin açtık... Yeni sömürgeciliğin tüm aletleri, Türkiye üstüne uygulamaya konuldu...

Dünya Bankası'na, IMF'lere, AET'lere, NATO'lara, CENTO'lara sokulduk... Truman Doktrini, Marshall Planı, Türkiye'ye yardım konsorsiyumları derken, ardından yabancı sermaye ve montajcılık uygulamaları geldi... Sonuçta olanlar oldu, ulusal ekonomi, yeni sömürgeciliğin tüm araçlarıyla dışarıya, emperyalist - kapitalist sisteme bağımlı kılındı... Ekonominin tüm köprü başları, çokuluslu tekellerin ve onların yerli işbirlikçilerinin denetimine geçti.

Ekonomik bağımlılık, ister istemez, siyasal bağımlılığı da birlikte getirdi... Siyasal bağımlılığın ulaştığı boyutlar, ayrıntılarıyla açık ve gözler önünde: Türkiye, emperyalist - kapitalist sistemin, onun tüm kurumlarının, denetim alanı haline geldi... Ulusal ekonominin büyüme hızında tutun da, yatırımlara, dış ticaret büyüklüklerine, Kıbrıs sorununa, Türkiye - Yunanistan ilişkilerine, Türkiye'deki hükümetin niteliğine değin Türkiye'nin her sorunu emperyalist - kapitalist sistemden, ABD'den, AET'den, NATO'lardan, Dünya Bankası'ndan, IMF'lerden soruluyor. Onların istekleri doğrultusunda yürütülüyor...

İkinci Büyük Savaş'ın ardından uygulamaya koyulan sanayileşme yöntemi ve ekonomi politikaları, 1960'lı yılların başında yürürlüğe konulan yabancı sermaye ve montajcılık uygulamaları, çok kısa bir süre sonra, Türkiye kapitalizmini derin bir bunalımın içine soktu. Bu uygulamalar, hiç kuşku yok, çokuluslu tekellerin, onların yerli işbirlikçilerinin, parababalarının milyarlarına milyarlar kattı, ama başta işçi sınıfı olmak üzere, ulusal burjuvazi de dahil, tüm halkın üstündeki baskı, sömürü ve zulmü her geçen gün daha yoğunlaştırdı... Halkımızın yaşam koşulları, her geçen gün daha da kötüye gitti... İşsizlik, pahalılık, kalkınma hızı büyüklüklerindeki yetersizlik, kıtlık, yokluk, karaborsa, baskı, terör ve şiddet eylemleri süregen bir nitelik kazandı...

1970 yılına gelinirken, bir yanda, işbirlikçi - tekelci sermaye göreli demokratik ortamda bile, ülkeyi yönetemez bir duruma düştü... Öbür yanda da, ilerlemeden yana olan toplumsal demokratik güçlerin hareketi hızla yükselmeye başladı... 12 Mart faşizan uygulamaları, sermaye sınıfına ve özellikle de onun tekelci - işbirlikçi kesimine, göreli de olsa bir nefes aldırdı...

Ne var ki, 12 Mart uygulamaları bile, Türkiye kapitalizminin bunalımlarını çözmeye yetmedi... 1974'den itibaren, dışa bağımlı Türkiye ekonomisinin bunalımları daha büyük boyutlara ulaşmağa başladı... Fiyat artışları, işsizlik, enerji yetersizliği, döviz yokluğu, üretim ve yatırım büyüklüklerinde gerileme, kıtlık, yokluk karaborsa, Türkiye kapitalizmini kökünden sarsan büyük bunalımın göstergeleri oldu... MC'nin hükümet olmasıyla, bu bunalımların boyutları da hızla büyümeye başladı... Kapitalizmin alışılagelmiş bunalımları, Türkiye'de süregen bir nitelik kazandı...

Bir yanda, işçi sınıfının ekonomik ve politik hareketinin yükselmesi ve yoğunluk kazanması, öbür yanda da, tekelci - işbirlikçi sermayenin göreli demokratik bir ortamda bile ülkeyi yönetmekte güçlük çekmesi, onu (tekelci - işbirlikçi sermayeyi) açıktan faşizmi dayatmaya zorladı... MC hükümetleri, sürekli açıktan faşizmi dayatabilmenin yollarını aradılar, sürekli bu yolu denediler... MC Hükümeti, bir yandan faşizmin subjektif koşullarını oluşturabilmek için, hızla Faşist Hareket Partisi'ni, onun yan kuruluşlarını örgütlediler. Kontr-gerillasından MİT'ine değin, tüm karanlık güçler, bu amaçla yeniden örgütlendi... Ordusundan devlet kademelerine, öğretim kurumlarına, devletin güvenlik örgütlerine, kırsal amaçlı kooperatiflere değin, tüm kurumlara faşistler yerleştirildi... Öbür yandan da, değişik provokasyonlarla, kışkırtmalarla, CIA'sından MİT'ine, kontr-gerillasından kışkırtıcı ajanlara değin, sürekli faşizm kundaklandı...

Ne var ki, işbirlikçi - tekelci sermaye ve bunların politik iktidarı MC Hükümetlerinin açıktan faşizmi dayatmaya gücü yetmedi... İkinci MC, yıkıldı gitti... Ne varki, faşizm tehlikesi ortadan kalkmadı... Şimdi, Türkiye'de oynanan oyunlar, CHP ağırlıklı hükümeti yıkmayı, onun yerine faşist bir yönetimi işbaşına getirmeyi amaçlıyor... Faşist yuvaların, işi son günlerde iyice azıtmalarının altında yatan temel neden bu... Ordu'ya süreli davetiye çıkarmanın, ancak sıkıyönetim uygulamalarıyla şiddet eylemlerinin önüne geçilebileceği biçimindeki yoğun propagandanın altında yatan temel neden bu...

Oysa, şiddet eylemlerinin nereden kaynaklandığı ve amacının ne olduğu açık ve ortada: Şiddet eylemlerinin kaynaklandığı noktanın, Faşist Hareket Partisi, onun yan kuruluşları, kontr-gerilla ve CIA olduğu biliniyor... Böyle olunca da, şiddet eylemlerini durdurmanın yolu, faşist yuvaları vakit yitirmeden dağıtmaktan geçiyor... Aksi halde, işbirlikçi - tekelci sermaye, MC Hükümetler dönemininde yapamadığını, CHP ağırlıklı hükümet döneminde yapabilir, açıktan faşizmi halkımıza dayatabilir... Böylesi bir tehlikeyi ortadan kaldırabilmek, Türkiye toplumunun zor ve sancılı günleri geride bırakabilmesini sağlayabilmek için ,CHP üst yönetimi ve CHP ağırlıklı hükümete önemli görevler düşüyor... En güncel ve önemli görev, hiç kuşku yok, faşist yuvaların üstüne gitmek, katillerden ve suçlulardan hesap sormak, Faşist Hareket Partisi'ni, Ülkü Ocakları'nı, kontr-gerillayı, yani tüm faşist yuvaları dağıtmaktır...

1. Cildi Bir Ayda Tükenen
Devrim
için
Dediler-2

Devrimci Şiirler,
Türküler,
Ağıtlar,
Marşlar,
ve Seçme Sözler.
256 Sayfa, 30 Lira.
Temel Dağıtım
Çıktı
Genel Dağıtım: Ge-Da
Ozan Dolu Anadolu Yayınları
Cağaloğlu Meydanı No: 44 - İSTANBUL
Po: 254

MHP ve Ülkü Ocakları ne zaman kapatılacak?..

Metin GÜR

BUGÜN HALKIMIZIN ORTAK İSTEMİ OLAN CAN GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI FAŞİST TIRMANIŞIN DURDURULMASI MHP VE ÜLKÜ OCAKLARI'NIN KAPATILMASI, FAŞİSTLERİN TÜM YÖNETİM ORGANLARINDAN TEMİZLENMESİ, KATİLLERDEN HESAP SORULMASI, TÜRKEŞ VE PARLAMENTERLERİNİN DOKUNULMAZLIĞININ KALDIRILARAK KARDEŞ KANI AKITMAKTAN SUÇLU OLARAK YARGILANMASIDIR.

UNUTULMAMALIDIR Kİ «FAŞİZM BİR GECEDE GELMEZ.» ONUN BİR HAZIRLIK DÖNEMİ VARDIR. EĞER BU DÖNEMDE FAŞİST GÜÇLERİN HER KIPIRDANIŞI CİDDİYE ALINMAZ, ÖNEMSENMEZSE YA DA SÖZÜM ONA «FAŞİZMLE SAVAŞ SORUNU, ANCAK İKTİDARDA BULUNDUĞU ÜLKELERDE ONA KARŞI DİRENİŞİN ÖRGÜTLENMESİNDEN İBARET DEĞİL MİDİR?» DENİLİRSE BUNUN ÖDENECEK FATURASI AĞIR OLUR.

Faşistler tırmanıyor. Saldırıyor, bombasız, kansız ve silah sesi duyulmadık gün geçmiyor. Şimdiye kadar nice gençlerimiz faşist güçlerin kurşunlarıyla, daha yaşamlarının en tatlı çağında toprağa düştüler. Bu düşme eksilmesiz devam ediyor. Düşmanın gözü tüm yurtseverlerin üstünde. Yarın kimi ortadan kaldıracağını planlıyor. Yarın kimin ne olacağı, işinden kimin eve gelemiyeceği belirsiz. Faşistlerin yolları yığınsal katliamlara doğru gidiyor. Bir çırpıda 7 genç... Namlular yargı organlarının namuslu üyelerine, üniversite hocalarına çevriliyor. Bu gidişle sıra yurtsever parlamenterlere, valilere, kaymakamlara geldiğini gösteriyor.

Faşist bir yönetimi işbaşına getirmek için faşistler kararlıdır. Çünkü bundan başka güvenceleri yoktur. Bilindiği gibi faşizm kapitalist devletin bir yönetim şeklidir, Burjuvazi demokratik araçlarla idare edip, sınıfsal çıkarlarını savunamayınca faşist yönetime geçer. Yani kendi iktidarını yaşatabilmek için kendi demokrasisini ayaklar altına alır.

ECEVİT HÜKÜMETİ NE YAPIYOR?

Her olayda, her ölümde, faşist komandoların her hareketinde bütün kafalarda hatıra gelen soru şu oluyor: «Hükümet nerede?» Çünkü CHP seçimlere girerken «Katillerden hesap soracağız!» diyor ve halka can güvenliğinin sağlanacağını vaadediyor, sözveriyordu. Nerede kaldı bu söz? Şimdi söz zamanı değil, halkımız, tüm yurtseverler Ecevit Hükümetinden, seçimlerde söylediklerinin hepsinin yerine getirilmesini bekliyor, bunun en somut hatırlatmasını «Faşizme ilk ihtar» greviyle noktalıyor. Gün eylem günü, gün verilen sözlerin yerine getirilme günü. Faşistler ortadadır. Hükümetin gözünün önünde, devlet imkanlarından yararlana yararlana cinayet işliyorlar.

MHP VE ÜLKÜ OCAKLARI KAPATILMALI

Bugün halkımızın ortak istemi olan can güvenliğinin sağlanması, faşist tırmanışın durdurulması, MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, faşistlerin tüm yönetim organlarından temizlenmesi, katillerden hesap sorulması, Türkeş ve parlamenterlerinin dokunulmazlığı kaldırılarak, kardeş kanı akıtmaktan suçlu olarak yargılanmasıdır. Ecevit Hükümeti bunu kulak ardı edemez. Hele hele ikircimliğe düşmek yalnızca faşistlerin işine yarar. Ama son gelişmeler ve olayların ortaya çıkardığı sonuç hükümetin bu konuda tutarlı bir girişim yapamadığını göstermektedir. MHP faşist bir partidir. Bu partinin bütün çalışmaları bunu açık açık ispatlamıştır. Ama hükümet hâlâ bu partiyi kapatmamakla, yöneticilerini yargılamamakla, onların işlediği cinayeti yasallaştırmaya çalışmaktadır. Çıkan anlam budur. Üstelik asayiş konusunda İçişleri Bakanı Türkeş'i de karşısına alarak konuşmaktadır!.. Türkeş'le ne konuşulur ki. Bu adam ne verir? Ülkeyi kurtarmak için, ülkeyi batırana akıl danışmak. Bu budur. Katledilen oğullarının hesabını sormak için CHP'ye oy veren ana-babalara saygısızlıktır. Faşistlere karşı her tavizkâr tutumun altında bu yatar.

Ülkü Ocakları denilen kuruluşlar birer faşist yuvasıdır. Bunlara hâlâ yok edici darbe indirilmemiştir. Bu kuruluşların üyeleri bellerinde tabanca ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşmakta, istedikleri yerde olay çıkarmaktadırlar. Birkaç şubesi, baba oğlunu döver şeklinde kapatılmış, üst tarafı ise işinin-gücünün başındadır.

Her şey bu kadar açık ve netken, zaman zaman hükümet yetkililerinin sağla solu, yani vurguncuların, soyguncuların militanlığını yapan faşist sürüleriyle, Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur, diyen yurtsever ilerici gençleri aynı kefeye koyması olacak şey değildir. DİSK «Faşizme İlk İhtar Grevi» yaptı diye yöneticileri mahkemeye veriliyor, yüzlerce işçi tutuklanıyor. Bu bir suçtur. Mahkemelerin önüne çıkarılacak DİSK yöneticileri değil, Türkeş ve yandaşlarıdır. Çünkü bunlar halka karşı hergün suç işliyorlar.

ECEVİT HÜKÜMETİ YAŞAYACAK MI?

Şu açıktır ki hükümetin yaşaması, CHP'nin seçimlerde verdiği sözleri yerine getirmesiyle, faşist tırmanışa karşı cesaret göstermesiyle, yurtsever, ilerici güçlerle, faşistlere karşı güç birliği yapmasıyla, başta MHP ve Ülkü Ocakları'nın kapatılmasıyla, olanaklıdır. Ecevit Hükümetinin her ileri adımı halk arasında destek bulacaktır. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Bu adımı atmada ikircimlik içine düşülür ve hepimizin yakından izlediği, yukarıda da belirtilen olumsuz girişimler, kararsız tutumlar sürüp giderse bu durum gerici güçlerin, faşist komandoların işine yarayacaktır. Unutulmamalıdır ki «Faşizm bir gecede gelmez.» Onun bir hazırlık dönemi vardır. Eğer bu dönemde faşist güçlerin her kıpırdanışı ciddiye alınmaz, önemsenmezse ya da sözüm ona «Faşizmle savaş sorunu, ancak iktidarda bulunduğu ülkelerde ona karşı direnişin örgütlenmesinden ibaret değil midir?» denilirse bunun ödenecek faturası ağır olur. Tarih apaçıktır. Almanya'da sosyal demokratların buna benzer yanlışlıkları ve KP'nin ısrarla çağırdığı işbirliğine yanaşmayışları 12 yıl süren Hitler faşizmini ortaya çıkarmış ve 54 milyondan fazla insan yok edilmiştir.

Türkiye'de faşist girişimlerin önünü kesme, hatta onların çıkış kaynaklarını kurutma olanakları vardır. Bunun anahtarı ilerici güçlerin anti-emperyalist, antifaşist eylem birliğidir. Şimdi Ecevit Hükümeti'nin önünde iki seçenek vardır. Ya burada yer almak, yada sermaye çevresiyle tamamen bütünleşmek.

BİR EKMEK BİR Politika
Politika
Bayinizden her sabah ısrarla gazetenizi arayınız
İkisinden de "vazgeçilmez"

YORUM oya baydar

Kararlı ve kişilikli dış politika

Belki turizm patlamasını ve turizme dayalı kalkınmayı (!) gerçekleştiremedik ama, bu yıl yabancı konuk rekorunu kırdık. Son aylarda, Türkiye'de siyasal turizm son yılların en büyük gelişmesini gösterdi.

Son iki ayda Türkiye'ye gelip giden yabancı konuk ve heyetlerin sayısı, öyle iki elin parmaklarıyla hesap edilir gibi değil. Üstelik de biri gelirken biri gidiyor, biri giderken biri geliyor yabancı konukların, heyetlerin.

Bir iktidar değişikliğinden, hele hele MC gibi, sağı solu belli olmayan, kime nasıl davranacağı bilinmeyen, yabancı ülkelerce ciddiye alınmayan bir iktidarın düşüp yerine, Ecevit hükümetinin gelmesinden sonra bu türden ziyaretlerin ve ilişkilerin yoğunlaşması yadırganamaz kuşkusuz. Ancak, bu ziyaretler sırasında gözlenen, bir çeşit müşteri kızıştırmaya, benzer tavır üzerinde durmak gerek.

Türkiye'ye bugünlerde gelen yabancı konukların bir bölümü emperyalizmin ünlü kuruluşlarının sözcüleri veya emperyalist pakt ve ittifakların önde gelenleri. Bir diğer bölümü ise sosyalist ülkelerin temsilcileri. Bu trafik sırasında hükümet kanadının bazı üyeleri, bilerek bilmeyerek, demeçlerinde açıklamalarında ve tavırlarında, sanki, bir yanda kapitalist dünya öte yanda sosyalist ülkeler arasında bir denge politikasına başvurmuşcasına ortada kalıp, emperyalistleri sosyalistlere yanaşmakla, sosyalistleri ise emperyalizmle daha fazla bütünleşmekle tehdit edercesine bir görünüme bürünüyorlar. Bu da, benimsendiği söylenen açık ve kişilikli dış politika ile hiç bağdaşmıyor. Çünkü açık ve kişilikli dış politika bağımsızlığı içeren dış politikadır ve gerçek bağımsızlık bir müşteri kızıştırma tavrı ile değil, kimden, neden yana olunacağının açıkça belirlenmiş olması ve her tavrın da buna uyması ile simgelenir.

Sözünü etmek istediğimiz tutumun bir örneği, Sovyetler Birliği Genel Kurmay Başkanının Türkiye Genel Kurmay Başkanı'nın konuğu olarak Türkiye'ye geleceğini duyan NATO Avrupa Müttefik Kuvvetler Komutanı Shear'ın alelacele Türkiye'ye gelmesi ve -söylendiğine göre bu yüzden- Sovyet Genel Kurmay Başkanı'nın gezisinin bir hafta ertelenmesidir.

Durum gerçekten böyle ise, ortada, bizim Dışişlerini kötü duruma düşürecek bir programsızlık olduğu gibi, diplomatik protokola da hiç uymayan bir durum var demektir. NATO komutanının gelmesi pekalâ ertelenebilirdi. Böyle bir yetki bağımsız ülkelerin en doğal yetkisidir. ayrıca da böyle bir yetkiyi kullanmak, yukarda sözü edilen duruma benzer durumlarda zorunludur da. Ama siz, eğer emperyalist dünyaya, ABD'ye NATO'ya, «isteklerimizi vermez, ambargoyu kaldırmaz, şunu yapmaz, bu konuda güçlük çıkarırsanız, biz de sosyalist dünyaya yaklaşırız» izlenimini vermişseniz bir kez, ister istemez başlatmış olursunuz böyle bir tatsız olaylar zincirini.

Oysa tutarlı dış politika demek, ülkenin yararları gözetilerek, kimden yana kime karşı tavır alınacağı, kimlerle gerçek dostluk ve yardımlaşma ilişkilerinin, kimlerle yumuşamanın ve uluslararası ilişkilerin gereği protokol ilişkilerinin sürdürüleceği konusunda kesin kararlı olmak ve bu kararlılığı göstermek demektir.

Örneğin Türkiye, ABD'den istediklerini istediği oranda alamadığı için Sovyetlere ve Sosyalist ülkelere yaklaştığı yolunda bir izlenim yaratmamalı, böyle bir izlenimi dış politikada başarı için kullanmaya çalışmamalıdır. Türkiye, dünyadaki yerini, dostluklarını, ilişkilerini, ittifaklarını, dünyanın siyasal durumuna, kendi konumuna uygun olarak saptamalı; sosyalist dünya ile ilişkilerini ABD'ye nispet veya ders olsun diye değil, emperyalizme «kaçarım ha» gözdağını vermek için değil; barışa, siyasal yumuşamaya inandığı için geliştirmelidir. Emperyalizmin kendi kâr ve çıkarlarını korumaya yönelik sözde dostluğu yerine, sosyalizmin çıkarsız yardımını yeğlediği için sosyalist dünyanın yanında yer almalıdır.

CHP hükümeti ve onun sınıfsal sınırları çerçevesinde bile kalınsa, kişilikli dış politikanın ön koşulu **çıkarcı** dış politika değil **tutarlı ve kararlı** dış politikadır.

Arabaları soğukta çalıştırmak zor...

Birçok kimse soğuk ve nemli kış sabahlarında araçları çalıştırmakta güçlük çeker. Hatta neredeyse motorlarının bozulduğuna kanaat getirirler. O güne kadar iyi iş gören bir akümülatörün birdenbire boşalıvereceği akla gelir mi?

BATARYA YETERSİZLİĞİ

Benzin motorlu araçlarda genellikle 6 veya 12 voltluk akümülatörlerle beslenen motorla ilk hareket sağlanır. Bu ilk hareketin benzin motorunu çalışacak duruma getirebilmesi için çalışma sırasında akü geriliminin de belli bir orandan aşağı düşmemesi gerekir. Aksi halde marş motoru çalışsa bile benzin motorunun ateşleme devresi çalışmayacağı ve bujiler ateşleme yapmayacağı için ilk hareketin gerçekleşmesi imkânsızdır. Yapılan araştırmalar bu gibi ilk çalışma arızalarının çoğunlukla batarya yetersizliğinden oluştuğunu göstermiştir. Burada hemen belirtelim ki bu tür arızalar bataryanın bir daha kullanamayacak hale geldiğini göstermez. Dikkatli bir yenileme ile böyle bir akümülatör daha yıllarca kullanılabilir.

Akümülatörün bitmesinin nedenleri nelerdir: Aslında gece bırakıldığı zaman henüz akım verecek durumda bulunan bir batarya sabaha kadar acaba kendi kendine mi boşalmıştır. Bu soruları yanıtlamak için kısaca akülerin çalışma ilkelerine göz atalım. Bilindiği gibi akümülatörlerin her çeşidine elektriğin depo edilmesi olayının temeli kimyasal ilkelere dayanır. Kimyasal olaylar ise sıcaklığın artmasıyla hızlanmakta, soğukta yavaşlamakta, hatta durmaktadır. Bataryanın kapasitesi eksi 50 santigrat derecede sıfıra düşmektedir. Yani bir akümülatör ne kadar iyi durumda ve şarjı tam bulunursa bulunsun yine de böyle düşük ısı derecelerinde randımanı eksilmektedir. Bu duruma karşı alınabilecek önlemler çeşitlidir. Hiç şüphe yok ki en iyi önlem fakat uygulanması en masraflı çare araçların bir garajda veya kapalı bir yerde gecelemesini sağlamaktır. Bu yapılamıyorsa hiç değilse marşa basmadan önce akümülatörü -daha iyisi motorla birlikte- ısıtmak yararlı olur. Akümülatörü bu amaçla bir süre şarj etmek de faydalı olabilir. Şarj etmek iki yoldan arızanın giderilmesini kolaylaştırır. Önce boşalmış duruma gelen soğuk aküyü içinden akım geçirmek suretiyle ısıtır.. Sonra da bir miktar şarj ederek gerekli ilk hareket akımının sağlanmasına yardımcı olur.

Bilim Teknik

YIRTICI KARINCALAR

Hiç yırtıcı karıncalardan sözedildiğini duymuş muydunuz? Zoologların bilimsel olarak Annoma adını verdikleri bu karınca türlerinin fotoğrafını çekebilmek için Carlo Bavagnoli adında bir fotoğrafçı dalgıç elbisesi giymek zorunda kalmıştır.

Bir diğer adı da Bagnan olan bu yırtıcı karıncalar için 400 kilo ağırlığındaki bir mandayı iskelet haline getirmek için on saat yetiyor. Afrika'da yaşayan bu hayvanlar, bölgedeki insanlara zararlı olmamaktadır. Çünkü bu karıncalar görmezler. Sürü halinde yürüdükleri zaman geçtikleri yerlerdeki böcekleri temizler ve tarımla uğraşanlara büyük yardımları olur. Sürü akınlara yaklaşık olarak bir buçuk milyon katıldığından temizleme güçleri gerçekten önemlidir. Bu türden bir akında yaklaşık olarak 300 bin böcek yok olur.

SAATTE 180 KM. HIZLA UÇAN TOPLAR: MASA TENİSİ.

Pingpon adını verdiğimiz bu oyunda bir taraftan atılan top, ağın üzerinden geçerek masanın karşı tarafına düşer. Hasım tarafından zıpladıktan sonra karşılanır ve iade edilir. Günümüzde milyonlarca heveslisi olan bu oyunda önemli olan iki kavram hız ve reaksiyondur. Oyuncu hasmının saldırı ve koruma hareketinden topun yörüngesini saptamak zorundadır. Bu anda ilginç olan durum, oyuncunun reaksiyonunun hasmın hareketinden önce başlamasıdır. Oyuncu raketini topu gördüğü noktaya götürmez. Tersine topun saniyenin küçük bir kesri kadar sonra bulunacağı yere götürür. Bu durum masa tenisinin stratejisini meydana çıkarır. Mesele, topun karşıdaki oyuncuya mümkün olduğu kadar uzun zaman masanın hangi tarafına ve nasıl atılacağını belli etmemektir. Burada oyuncunun kişisel çabukluğu ve kuvveti büyük rol oynar. Buna karşın uygun bir teknik sayesinde bedensel üstünlüklere karşı konulabilir. Hatta bazen psikolojik yeteneklerin idmansızlığı yendiği de olur.

12 NİSAN'DA GUNEŞTE PATLAMA OLDU

12 Nisan'da güneşte meydana gelen son patlama kıtalararası radyo bağlantılarının kesilmesine neden oldu. Türkiye saatiyle 15.34'te meydana gelen patlamanın etkisi bir saat kadar sürdü. Astronomi bilginlerinin oldukça önemli saydıkları bu patlamanın ardından dekametrik dalgalarla iletişim sağlayan radyo vericilerinin faaliyetlerinde bir kopukluk görüldü.

Bu arada aynı süre içinde ve 70 dakikalık bir zaman kesiti içinde yine kıtalararası faaliyet gösteren telefon, telgraf ve teleksler ile bunlara benzeyen cihazların çalışmadıkları, haber ajanslarının yayınlarında kopukluk ortaya çıktığı görüldü.

Çin'in anti-Sovyet tutumu kınanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Lüksemburg Komünist Partisi Başkanı Rene Urbany, Çin yönetiminin Sovyet düşmanı politikasını sert bir biçimde kınamıştır. Urbany, Pekin. ilişkilerin normaleştirilmesi için Sovyetler'in geçenlerde yaptığı önerileri red detmiş ve şimdi de sosyalist devletlere karşı düşmanca kampanyasını şiddetlendirmektedir. Çin yöneticilerinin şovenist politikası, bütün uluslararası komünist ve işçi partilerine karşı yöneltilmiştir. «Bu politikanın amacı, Mao'nun ve onun izleyicilerinin yanlış politikalarının sonucu olarak ortaya çıkan ciddi iç sorunlardan halkın dikkatini ayırmaktır» demiştir.

Urbany, Lüksemburg Komünist Partisi'nin Sovyetler-in kararlı ve azimli politikasını tamamen desteklediğini belirtmiş ve «Bu politika yalnızca Çin ile ilişkilerin normalleştirilmesini değil, tüm dünyada da barışı sağlamak istediğini gösteriyor» demiştir.

Çin'de yeni tasfiyeler bekleniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin'deki politik durumun yeniden gerginleştiği ve yönetici kadrolar arasında yeni tasfiyelerin beklendiği bildirilmektedir. Pekin'de yeniden duvar gazetelerinin ortaya çıktığı ve bu seferki gazetelerde, «Pekin Devrimci Komitesi» Başkanının eleştirildiği belirtilmektedir. Bu eleştiriler. yönetim kadroları arasında yeni tasfiyeler yapma girişimi olarak yorumlanmaktadır.

PKP Genel Sekreteri Cunhal, Portekiz halkını birleşmeye çağırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Portekiz Komünist Partisi Genel Sekreteri Alvaro Cunhal, Portekiz halkını, faşist darbe tehlikesine karşı ve hükümetin kapitalizmi güçlendirme politikasına karşı savaşım vermek zorunda olduğunu söylemiştir. Portekiz Komünist Partisi'nin Lizbon'daki 25 Nisan Devrimini kutlama toplantısında konuşan Cunhal, ülkedeki durum hakkında bir değerlendirme yapmıştır. Cunhal, gericiliğe karşı ve demokrasi için bütün demokratları birleşmeye çağırmıştır.

Bu arada Portekiz Askeri Devrim Konseyi dün bir bildiri yayınlayarak, ülkede demokratik düzenin yokedilmesi girişimlerinde bir tırmanma kaydedildiğini ifade etmiştir.

Bildiride, bazı siyasal ve toplumsal güçlerin ülkenin ekonomik güçlüklerini kullanarak demokratik devlet düzeni ve anayasa da dahil olmak üzere tüm kurumlarını yıkmaya çalıştığı» açıklanmıştır.

Portekiz Komünist Partisi Genel Sekreteri Alvaro Cunhal

Bu suçlamalara hedef olanlardan birinin, ülkenin ikinci büyük partisi olan Sosyal Demokrat Parti lideri Francisco Sa Carneiro olabileceği siyasi kaynaklarca ifade edilmiştir. Hemen hemen her açıklaması geniş yankılara ve tepkilere sebep olan Sa Carneiro, son olarak, hem Devlet Başkanı hem de Askeri Devrim Konseyini «etkisiz» olarak niteleyip, gerek Devlet Başkanı, gerekse de Devrim Konseyi üyelerinin görevlerine son verilmesi çağırısında bulunmuştu. Sa Carneiro, aynı konuşmasında, 1980 yılını beklemeden anayasanın değiştirilmesinin zorunlu olduğunu da söylemişti.

Helsinki'de 20 ülkenin katıldığı Silahsızlanma Konferansı başladı

Silahsızlanma yolunda Komünistlerle Sosyal Demokratların işbirliği yapmaları istendi

HELSİNKİ (A.A.)

Sosyalist Enternasyonal tarafından düzenlenen ve dün Helsinki'de başlayan Silahsızlanma Konferansına 20 ülkenin katıldığı ve konferansın üç gün süreceği bildirilmiştir.

Önümüzdeki ay içinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun özel gündemli toplantısında ele alınacak olan konu hakkında görüşlerin belirlenmesi amacıyla düzenlenen konferansa Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği de katılmışlardır.

Konferans, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Politbüro üyelerinden Boris Ponomarev'in ve Birleşik Amerika Delegasyon Başkanı James Loonard'ın konuşmasıyla açılacaktır.

İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen'in ve Batı Almanya'nın eski Başbakanı Willy Brandt'ın da bugün Helsinki'ye gelmeleri beklenmektedir.

Konferansın amacı, katılan ülkelerin silahsızlanma ile ilgili görüşlerinin açıklanması ve görüşlerin tartışılması olacak, görüşbirliği sağlanmaya çalışılmayacaktır.

Sovyet Komünist Partisi Sekretaryası'nın uluslararası sorunlarla ilgili üyesi Boris Ponomarev, bir demeç vermiş ve silahların azaltılması konusunda komünistlerle sosyal demokratların işbirliği yapmaları gerektiğini belirtmiştir.

Silahsızlanma konusunda ülkesi ile Amerika Birleşik Devletleri arasında görüş ayrılıkları olduğunu da söyleyen Ponomarev, «İki tarafın da konuya iyi niyetle yaklaşmaları halinde» görüş ayrılıklarının giderilebileceğini söylemiştir.

Etiyopya, CENTO Toplantısı kararını iç işlerine karışma olarak niteledi

★ **MARİAM'A, KÜBA'NIN EN YÜKSEK NİŞANI VERİLDİ**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Etiyopya'nın, Londra'da geçenlerde yapılan CENTO toplantısında Afrika Boynuzu üzerinde alınan kararı, içişlerine kaba bir müdahale olarak nitelediği bildirilmiştir. Etiyopya'da çıkan bir gazetede, Sovyetler Birliği, Küba ve diğer sosyalist ülkeler, Etiyopya'ya yapılan saldırılar karşısında Etiyopya'ya yardım etmiş oldukları belirtilmiş, «ülkemizin kimin ile dostluk kurması gerektiğini bize dikte ettirmeye kimsenin hakkı yoktur» denmiştir.

Gazete, Londra'da CENTO toplantısında kabul edilen kararın, dünya kamuoyunu aldatmayı ve Afrika Boynuzu'ndaki durumu sertleştirmeyi amaçladığını yazmıştır.

MARİAM KÜBA'DA

Etiyopya Geçici Askeri Yönetimi Başkanı **Mengistu Mariam**, ülkesine yapılan Somali saldırısının, Sovyetler Birliği, Küba ve diğer sosyalist ülkelerin yardımı ile püskürtülebildiğini söylemiştir. **Mariam**, resmi bir ziyaretle gittiği Havana'da, havaalanında, kendisine Küba'nın en yüksek nişanı verildiği zaman yaptığı konuşmada, Somali'nin saldırısının püskürtülmesine yardım eden bu ülkelere teşekkür etmiştir. Mariam'a nişanı, Küba Devlet Konseyi Başkanı ve Küba Başbakanı **Fidel Castro** vermiştir.

Evlerine dönebilen Lübnanlılar mayınlara basıp parçalanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail birliklerinin işgal ettikleri Güney Lübnan topraklarında bazı yerlerine mayın yerleştirdikleri bildirilmiştir. Evlerine dönebilen bazı göçmenlerin bu mayınlara basarak öldüğü haber verilmektedir. Bu arada, İsrail saldırısından kaçan göçmenlerin bir bölümünün evlerine dönebilmesine karşın, göçmenlerin yarısından çoğunun hâlâ göçmen durumda kaldığı bildirilmektedir. İsrail birliklerinin henüz bütün Güney Lübnan topraklarını boşaltmadığı için bu ailelerin evlerine dönemedikleri belirtilmektedir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Hedef Bir Milyar Dolar

25 Mart 1967, bir dönemecin tarihi olduğu kadar, aynı zamanda tarihsel bir dönemec. Bir dönemecin tarihi, çünkü, yumuşamanın siyasal alandan ekonomik alana da geçişini belgeleyen bir gün. Aynı zamanda, gerçek bir tarihsel dönemeç: Çünkü, bundan on yıl önce Sovyetlerle Türkiye arasında Moskova'da imzalanan Ekonomik İşbirliği Antlaşması, ülkemizde bir dizi ağır sanayi kuruluşunun gerçekleşmesine yol açtı. Bu yolla hem Türkiye'nin sanayi varlığının ağırlığı arttı, hem de sanayide devletin varlığı daha bir kat ağırlık kazandı. İskenderun Demir-Çelik Tesisleri, Seydişehir Alüminyum Fabrikası, Aliağa Petrol Rafinerisi, Artvin Liflevha Üretim Tesisi ve öbürleri, Türk ekonomisinde görülen tarihsel dönemecin örnekleri.

Elbette, 25 Martı yakın ve uzak bir geçmişten ayırmak olanaksız. Sözgelimi, 30'lu yılların Anadolu'nun şurasına - burasına serptiği dokuma tesislerinden günümüzün gösterdiği gelişme soyutlanabilir mi? Nazilli'de, Kayseri'de kurulmuş olan ulusal dokuma sanayiinin ilk üretim merkezleri, bunlara eklenen yenilerle birlikte, bu kez Sovyetler Birliğine Türkiye'nin tekstil ürünleri satmasına olanak veriyor.

Bu arada, kırk yıl ara ile birbirini izleyen bu iki ekonomik yakınlaşma ve işbirliği döneminin arasında ise, Ortadoğu'nun kendi türündeki en büyük işletmesi Çayırova Cam Fabrikası yer almakta.

İki ülke arasında, iki komşu halkın köklü çıkarlarına uygun düşecek, hak eşitliği ve karşılıklı yarar ilkelerine dayanacak ekonomik ilişkiler zinciri, son iki yılda önemli aşamalar kaydetti. Biri geçen ilkbaharda, Türk - Sovyet ekonomik işbirliğinin önümüzdeki on yıl içinde izleyeceği gelişmeye ilişkin bir ana sözleşme imzalanması. Öbürü de, içinde bulunduğumuz nisan ayı içinde, Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında mal alış-verişine ilişkin protokol yapılması. Bu son ticaret belgesi, 1978-79 yıllarında iki ülke arasındaki ticaret hacminin yüzde 40 arttırılmasını öngörüyor.

Ne var ki, hem ithalât hem de ihracat hacmini arttırmayı öngören bu anlaşma uygulamada yeteri ölçüde gerçekleşmiyor. Örneğin geçen yılın protokolünün gerektirdiği miktar, ancak yüzde 65 oranında gerçekleşebildi. Elbette, bu çok düşük bir rakam. Kaldı ki, 270 milyon dolar dolayında bir ticaret hacmi yüzde yüz gerçekleşse bile, bu iki ülkenin sahip olduğu olanaklar açısından düşük sayılacak bir rakam. Tam boyutlarıyla tüm olanaklar seferber edilse, sözkonusu ikili ticaret ilişkilerinin bir milyar dolara çıkmaması için hiç bir neden yok. O halde coğrafi yakınlığı, uzun sınır ortaklığı, elverişli deniz, kara ve demir yolları bağlantısına sahip iki komşu ülke arasında mal alış-veriş hacminin ana hedefi bir milyar dolar olmalı. Böyle bir kesinlik ve güvence belirirse, Türkiye'nin birtakım ihracat kalemlerinde düzenli üretim artışı sağlanması, geleneksel denilen kalemlere de yenilerinin -sözgelimi, hafif sanayi ürünleri- eklenmesi kolayca olanaklı hale gelebilir.

Yumuşamanın ekonomik bileşeninin gösterdiği gelişme, aslında, yalnız Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerde gözlenmiyor. Türkiye'nin öteki sosyalist komşularıyla da benzer yoğun ilişkileri var. Onlarla da yeni ve zengin ufukların fethi çabaları sürdürülüyor. Bunun da en iyi örneği, Bulgaristan.

(Devamı 7. Sayfada)

Arjantin'de özgürlüklerin genişletilmesini isteyen muhalefet liderleri gözaltına alındı

Arjantin'de daha fazla konuşma özgürlüğü isteyen bir bildiriyi imzaladıkları için iki muhalefet liderinin sorguya çekilmek üzere evlerinden alınıp polis merkezine götürüldükleri bildirilmiştir.

Carles Berette ve **Antonio Toccoli** adındaki muhalefet liderleri, Arjantin'de siyasal faaliyetlerin yasaklanmasını ve rejimin ekonomik politikalarını eleştiren bir manifestoyu imzalamışlardı.

Bir başka muhalefet lideri olan **Enrique Vanoli** de yine sorgusunun yapılması amacıyla polise çağrılmıştır.

Italya'da bir sanayicinin 11 yaşındaki oğlu kaçırıldı

Resmen yapılan bir açıklamada üç maskeli haydudun pazar günü mobilya imalatçısı bir sanayicinin deniz kenarındaki lüks sayfiye evine girerek 11 yaşındaki oğlunu kaçırdıkları bildirilmiştir. Polis yılın 11'nci adam kaçırma olayında haydutların **Francesso Carasselle**'yi bağladıktan sonra oğlu **Mauro**'yu alarak kaçtıklarını söylemiştir.

Hindistan'da bir taşocağında meydana gelen kazada 30 işçi öldü

YENİ DELHİ (ANKA)

Hindistan'ın Rejastan eyaletinde, bir taşocağında meydana gelen göçük altında kalan 30 işçinin öldüğü sanılmaktadır. Eyalet Hükümetinin Madencilik Bakanı Kaylas Mekkal, kaza kurbanlarının üzerlerine düşen tonlarca kaya altında kaldıklarını ve şimdiye kadar taşlar altından yalnızca yedi cesedin çıkartılabildiğini açıklamıştır. Bakan, 15 işçinin çoğu ağır yaralı bir durumda kayaların altından çıkartıldığını ve kazanın nedenleri hakkında bir soruşturma açılacağını bildirmiştir.

İSPANYOL KP KONGRESİ BİTTİ

★ **DOLORES IBARRURRİ BAŞKANLIĞA, CARİLLO. GENEL SEKRETERLİĞE SEÇİLDİ**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanyol Komünist Partisi'nin Madrid'te toplanan Kongresi sona ermiştir. Kongre'de, İspanya komünistlerinin çalışma platformu olduğu bildirilen yeni tüzüğün ve programın kabul edildiği haber verilmiştir. Parti Başkanlığına yeniden **Dolores Ibarrurri** getirilmiş, **Santiago Carillo** da yeniden Parti Genel Sekreterliğine seçilmiştir.

Kongrede konuşan bazı delegeler, **Carillo**'nun sunduğu çalışma raporunu eleştirmişlerdir. Bu delegeler, özellikle burjuva cihazının nasıl değiştirilmek istendiğinin raporda daha somut olarak açıklanması gerektiğini söylemişlerdir.

Haig, Nötron silahının koz olarak kullanılmasını onaylıyor

★ **l'Humanite: Giscard, NATO'nun en aşırı kanadında yer alıyor**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

NATO Başkomutanı **Aleksandr Heig**, ABD Başkanı **Jimmy Carter**'ın Nötron Bombası üretimini, silahsızlanma görüşmelerinde bir şantaj unsuru olarak kullanma kararını olumlu karşıladığını açıklamıştır. Bu arada Fransa'nın Pasifik'de nötrona ilişkin bir deneme yaptığı yolundaki haberleri yorumlayan Fransız Komünist Partisi yayın organı **l'Humanité** gazetesi Fransa Devlet Başkanı **Giscard**'ı suçlamış ve NATO'nun en aşırı kanadında yer almasını eleştirmişti.

HAIG'İN DEMECİ

NATO Başkomutanı **Aleksandr Haig**, Amerikan NBC televizyonuna verdiği demeçte, Nötron Bombasının üretiminin ertelenmesi kararını bir siyasal karar olarak nitelendirmek gerektiğini söylemiştir. **Haig**, nötron silahının Sovyetler Birliği ile yürütülen silahsızlanma görüşmelerinde bir koz olarak kullanılmasını olumlu karşıladığını belirtmiş ve; **«Carter, üretim yolundaki kararın yükünü, sosyalist ülkelere bırakmıştır. Bu, çok olumlu bir karardır»** demiştir.

Bu arada Haig, NATO ülkeleri arasında nötrona ilişkin hiçbir tartışma çıkmamasını da istemiş, bunun NATO'yu zayıflatacağını ileri sürmüştür.

GİSCARD SUÇLANIYOR

Öte yandan Fransız Komünist Partisi yayın organı **l'Humanité** gazetesi, Fransa'nın Pasifik'de nötron denemeleri yapmasını eleştirmiştir. Gayrıresmi olarak yayılan haberin, resmen yalanlanmamasından endişe duyulduğunu kaydeden **l'Humanité**, **«Giscard, Fransa'nın güvenliğini tehlikeye sokuyor. Fransa'yı yalnızlığa itiyor ve Avrupa'daki barışı tehdit etmekten çekinmiyor»** demiştir. **l'Humanité**, ayrıca, Fransa Devlet Başkanını, NATO'nun en aşırı kesimleriyle işbirliği içerisine girmekle de suçlamış, Fransız halkının çıkarının, Avrupa'daki barışın korunması olduğunu vurgulamıştır.

İran'ın çeşitli kentlerinde tutuklananların sayısı 83'ü buldu

★ **İRANLI AYDINLAR BUTTO'NUN İDAM EDİLMEMESİNİ İSTEDİ**

TAHRAN, (ANKA)

İran'da son günlerde Şah rejimi aleyhinde düzenlenen gösterilere katıldıkları gerekçesiyle tutuklananların sayısı 83'e yükselmiştir. İran gazeteleri tarafından bu konuda verilen haberlerde, tutuklananlardan 65'inin, başkent Tahran yakınlarında bir dağ köyünde bildiri dağıtıp Şah aleyhinde sloganlar bağırırken yakalandıkları, en az üç öğrencinin, polisle giriştikleri çatışma sonunda yaralandığı belirtilmiştir.

18 öğrencinin de altı ayrı kentte Şah aleyhtarı gösteriler sırasında yakalandığı bildirilmiştir.

İran'da yüzden fazla üniversite profesörü, bilim adamı, hukukçu ve gazetecinin, Pakistan Askeri Hükümetine başvurarak, devrik Başbakan Zülfikar Ali Butto hakkında Lahor Askeri Mahkemesi tarafından verilen idam cezasının hafifletilmesini istedikleri bildirilmiştir.

Pakistan Askeri Hükümeti Başkanı Ziya Ül Hak'a gönderdikleri mesapda İranlı aydın ve hukukçular, Butto'nun yargılanması sırasında siyasi düşüncelerin rol oynamamış olduğuna inanmanın hayli zor olacağına ve hukuki açıdan da mahkemenin çağdaş yöntemlere uygun biçimde cereyan etmediğine dikkat çekmişlerdir.

Habbaş Küba'daki temaslarını sürdürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi adlı gerilla örgütünün Başkanı Dr. George Habbaş, Küba'ya yaptığı resmi ziyareti sürdürmektedir.

Habbaş'ın ziyareti ile ilgili olarak bir açıklama yapan Resmi Küba Haber Ajansı, «Prensa Katina», Habbaş ile Küba Başbakanı ve Komünist Partisi Lideri Fidel Castro arasında yapılan görüşmede Ortadoğu sorununun ele alındığını bildirmiştir.

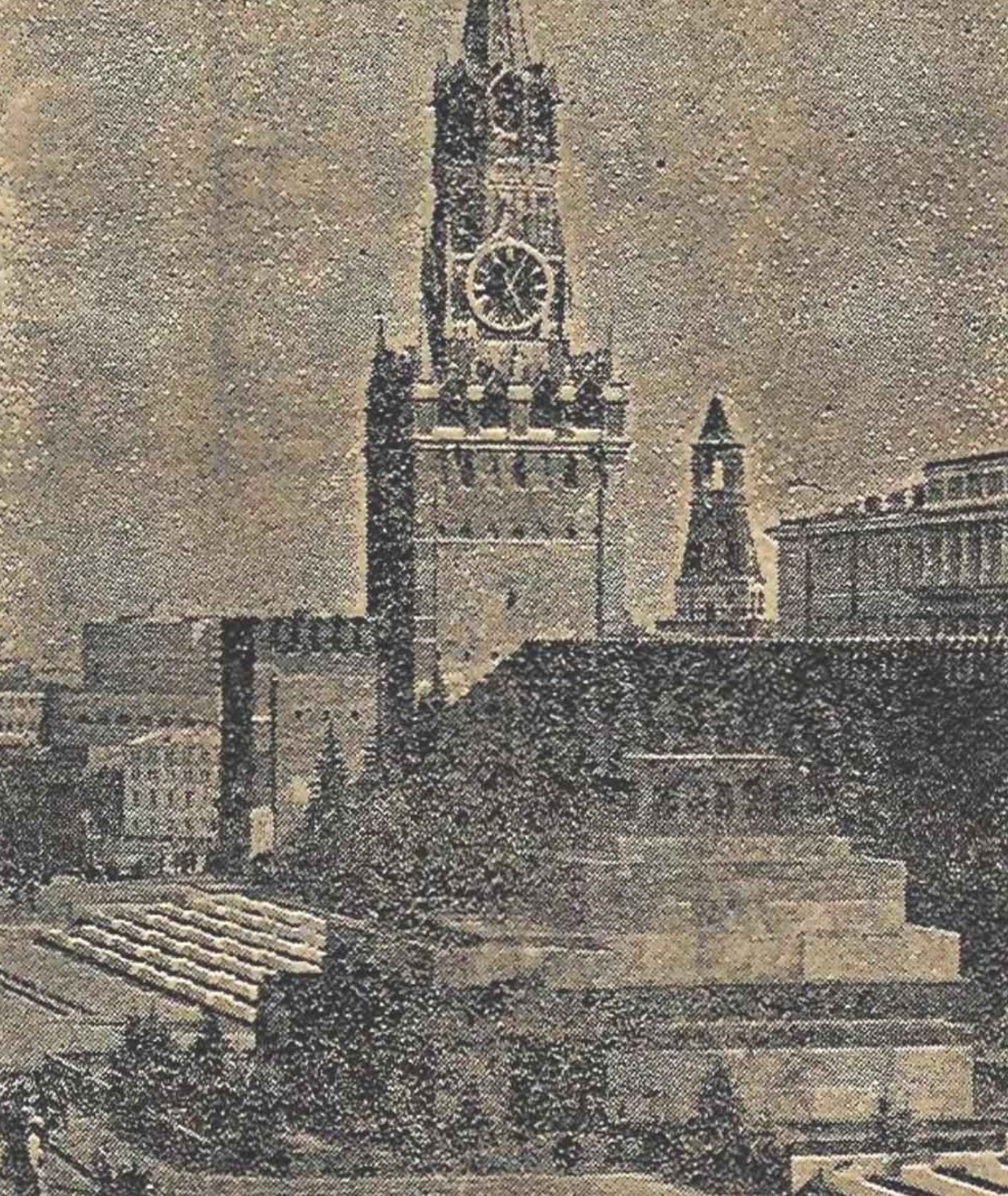

Kanada'ya, Japonya'ya ve Avrupa'ya seyahat ederseniz, efsanevi Moskova'da bulunduğunuz sürece misafirimiz olunuz. Otel, yemek ve geziler ücretsizdir.

ANKARA OFFICE: 170005
KUMRULAR S. 6 C. KIZILAY

ISTANBUL OFFICE: 456202
METE CAD 30 TAKSİM

АЭРОФЛОТ
Soviet airlines

Adalet Bakanının sözlerine rağmen cezaevlerinde kitap yasağı sürüyor

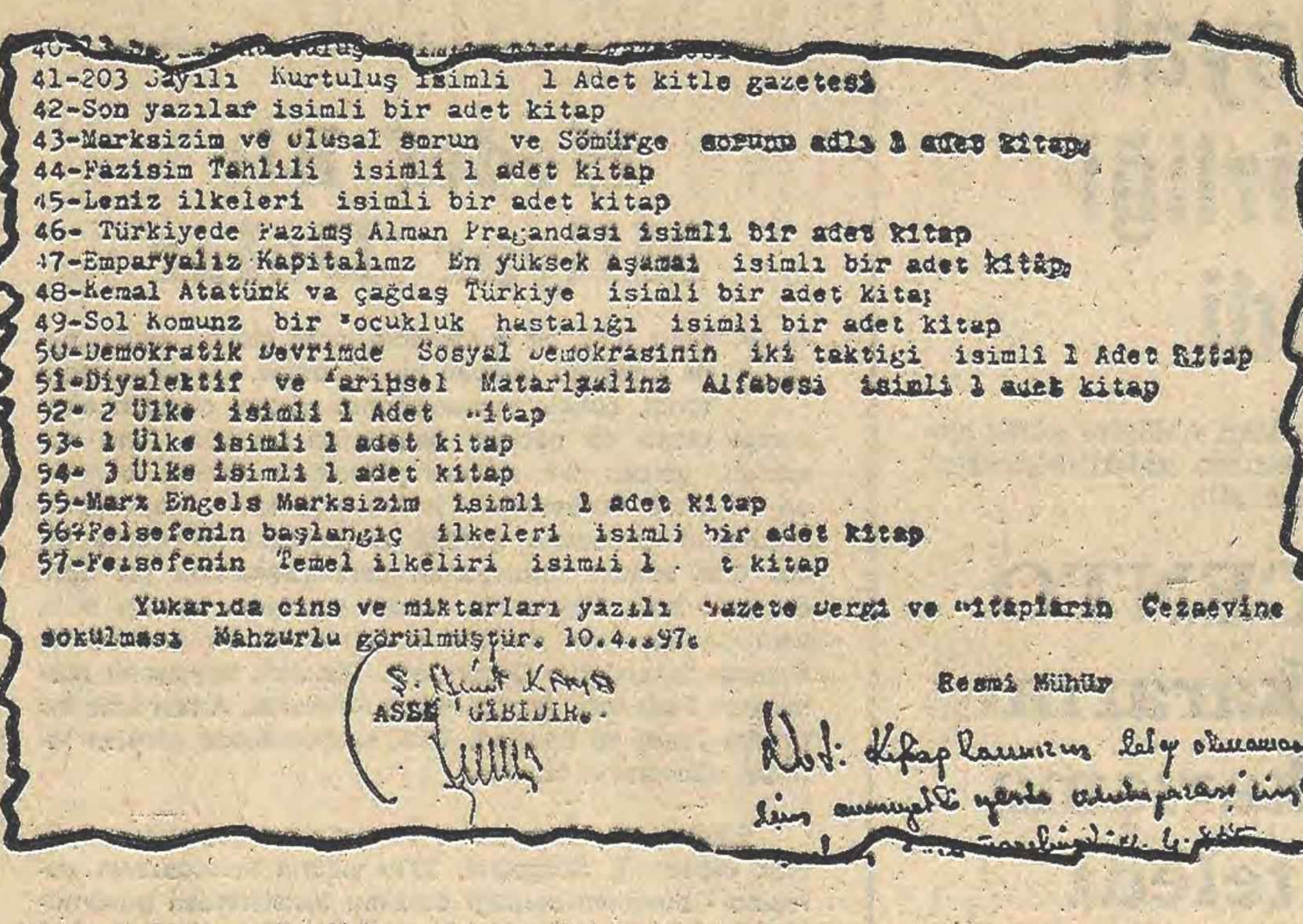
41-203 Sayılı Kurtuluş İsimli 1 Adet kitle gazetesi
42-Son yazılar isimli bir adet kitap
43-Marksizim ve ulusal sorun ve Sömürge sorunu adlı 1 adet kitap
44-Fazisim Tahlili isimli 1 adet kitap
45-Leniz ilkeleri isimli bir adet kitap
46- Türkiyede Fazimş Alman Pragandası isimli bir adet kitap
47-Emparyaliz Kapitalımz En yüksek aşaması isimli bir adet kitap
48-Kemal Atatürk va çağdaş Türkiye isimli bir adet kitap
49-Sol Komunz bir çocukluk hastalığı isimli bir adet kitap
50-Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin iki taktigi isimli 1 Adet Kitap
51-Diyalektif ve Tarihsel Matarlşalinz Alfabesi isimli 1 adet kitap
52- 2 Ülke isimli 1 Adet kitap
53- 1 Ülke isimli 1 adet kitap
54- 3 Ülke isimli 1 adet kitap
55-Marx Engels Marksizim isimli 1 adet Kitap
56-Felsefenin başlangıç ilkeleri isimli bir adet kitap
57-Felsefenin Temel ilkeliri isimli 1 adet kitap

Yukarıda cins ve miktarları yazılı Gazete Dergi ve Kitapların Cezaevine sokulması Mahzurlu görülmüştür. 10.4.1978

Ş. [illegible] KAYA
ASLI GİBİDİR.

Resmi Mühür

Not: Kitapların [illegible]

Cezaevlerinde, yöneticiler, Adalet Bakanı'nın sözlerine ve uyarılarına rağmen, keyfi tutumlarla yayınlar üzerinde sansür uygulamasını sürdürüyorlar. Serbestçe yayınlanan ve satılan kitaplar üzerine sansür geniş listeleri kapsıyor.

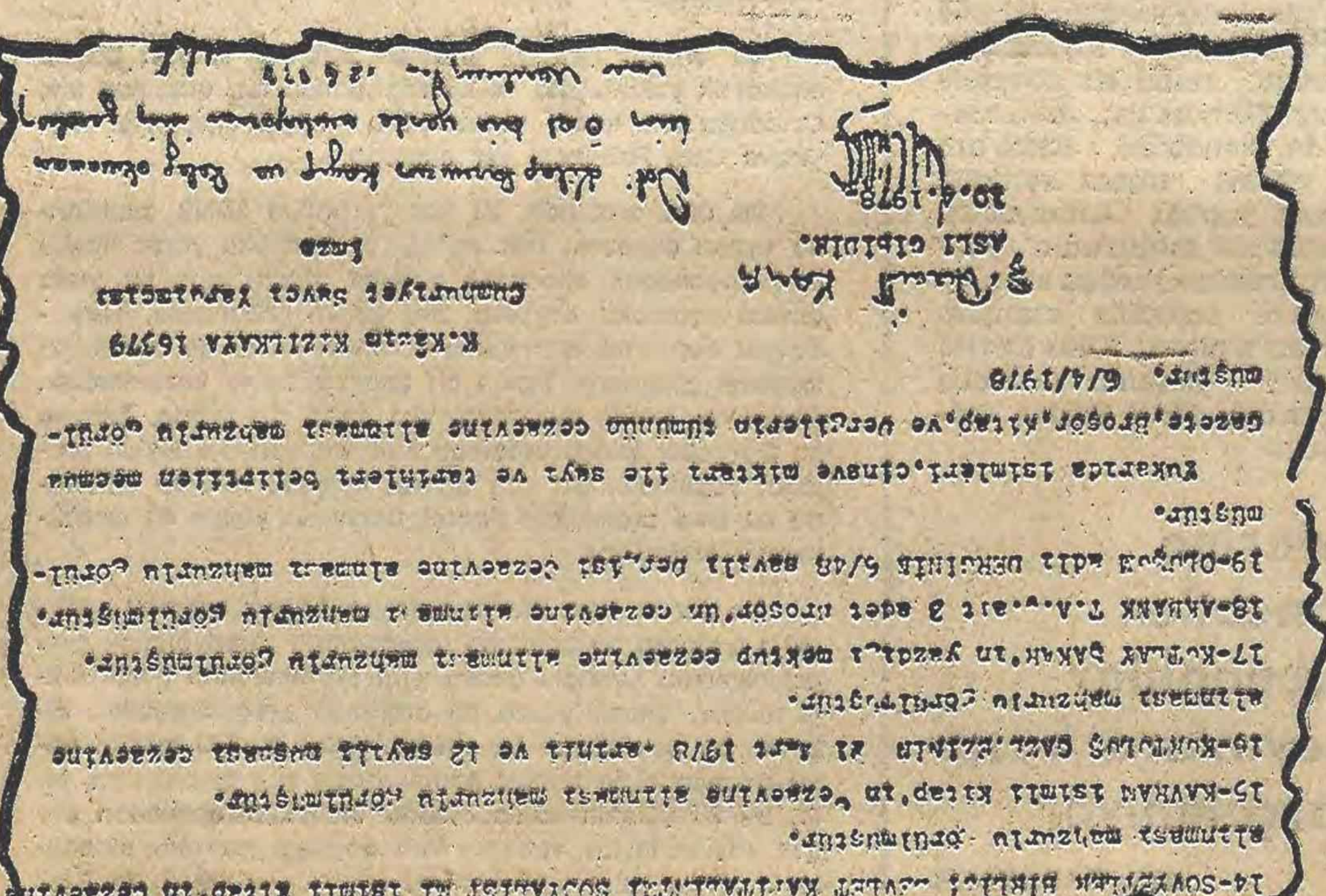
14-SOVYETLER BİRLİĞİ DEVLET KAPİTALİSTMİ SOSYALİST Mİ isimli kitap'ın Cezaevine alınması mahzurlu görülmüştür.
15-KAVRAM isimli kitap'ın Cezaevine alınması mahzurlu görülmüştür.
16-KURTULUŞ GAZETESİNİN 21 Mart 1978 tarihli ve 12 sayılı nüshası cezaevine alınması mahzurlu görülmüştür.
17-KUTLAY ŞAKAR'ın yazdığı mektup cezaevine alınması mahzurlu görülmüştür.
18-AKBANK T.A.Ş. ait 3 adet Broşör'ün cezaevine alınması mahzurlu görülmüştür.
19-OLUŞ adlı DERGİNİN 6/48 sayılı Dergisi Cezaevine alınması mahzurlu görülmüştür.

Yukarıda isimleri, cinsve miktarı ile sayı ve tarihleri belirtilen mecmua Gazete, Broşör, Kitap, ve Dergilerin tümünün cezaevine alınması mahzurlu görülmüştür. 6/4/1978

K.Kâzım KIZILKAYA 16379
Cumhuriyet Savcı Yardımcısı
İmza

Ş. [illegible] KAYA
ASLI GİBİDİR.
10.4.1978

Not: Kitapların [illegible]

Tutukluların, hükümlülerin okumaları yasaklanan kitaplar arasında neler neler yok ki! Bankaların tanıtma broşürleri bile var. Hele üzerinde «Sınıf», «Grev hakkı» v.s. gibi sözler varsa, yayının içeri girmesi umutsuz demektir.

HABER MERKEZİ

Adalet Bakanı'nın, cezaevlerine, yargı organları kararınca yasaklanmış kitaplar dışında her türlü yayının serbestçe ve engellenmeden girebileceği yolundaki sözlerine ve uyarılarına rağmen, halen çeşitli cezaevlerinde, özellikle de, Anadolu cezaevlerinde, yayınlara konan keyfi yasakların sürmekte olduğu bildirilmektedir.

Daha önce Başbakan Ecevit'in 24 Mart'ta yaptığı konuşmada hükümetin kimin ne okuduğu ile değil kimin ne yaptığı ile uğraşacağını bildirmesi ve kitabın suç olamayacağı yolundaki eğilimine rağmen, bir yandan kitap toplatmalar sürerken, öte yandan cezaevlerinde de eski uygulamalarda bir değişme gözlenmemiştir.

Gaziantep ve Bilecik cezaevlerindeki mahkumların belgeli olarak bildirdiklerine göre dışarda serbestçe satılan kitapların, dergilerin, hatta bir bankayı tanıtan broşürün bile cezaevlerine sokulmasının engellenmekte, bu engelleme sırasında ciddi bir «seçme» dahi yapılmamakta, bir banka tanıtma kitabına kadar yasak konulabilmektedir.

Bilecik Cezaevi'nden gönderilen ve Cezaevi Müdürü'nün imza ve mühürünü de taşıyan belgede çok sayıda kitabın mahzurlu görüldüğü için sahibine verilmediğinin, kaybolmamaları içinde bu yayınların müdürlükçe saklandığının bildirildiği gözlenmektedir.

Mahzurlu görülen kitaplar arasında Emekçi Sınıfların Durumu, Az Gelişmişlik Süresinde Türkiye, Politik Çocuk Kitabı, Eğitim Üretim İçindir, Ekonomik Mücadele ve Sınıf Sendikacılığı, Yılların İçinde, İşçi Hareketleri, Türkiye'de Grev Hakkı, Ürün, Işık, Ülke, Bağımsız Türkiye, Güney, Yapıt gibi kitap, dergi ve broşürler de vardır.

KİTAP YASAKLARI SÜRERKEN...

Başbakan Bülent Ecevit 24 Mart'ta yaptığı konuşmasında şunları söylemiştir: «Son zamanlarda çıkan basın haberlerinde, bazı emniyet bültenlerinde eski alışkanlıkla, yapılan aramalar sırasında elegeçirilen silahların yanısıra sağ ve sol bazı yayınlar elegeçirildiği yolunda haberler verilmektedir. Bunu asla tasvib etmiyoruz. Sayın İçişleri Bakanımız nitekim dün, bu konuda bir genelge yayınlayacaktır. Biz kimin ne olduğu ile değil, kimin ne yaptığı ile ilgiliyiz.»

Ertesi gün yayınlanan genelgede ise şunlar söyleniyordu, «Operasyonlar sırasında elde edilen yayınların suç unsuru taşıması halinde de gerekli yasal işlemlerin yapılması doğaldır. Bununla beraber ülkede güvenliğin sağlanmasında hedefimiz kimin ne olduğunu değil, ne yaptığını saptamak olmalıdır.»

İki ifade arasında bir çelişki olduğu açıktır. Ancak, Başbakan ve İçişleri Bakanı yasak kitap ve kitap toplatma konusunu gündeme getirerek, uygulamalara açıklık getirmek istemişlerdir. Gerçekte kitabı «suç unsuru» saymak çağdışı ve Anayasa dışı bir davranıştır. Anayasamızın 21. maddesi «herkese bilimi serbestçe öğrenme hakkı» tanımış ve bunu en açık dille belirtmiştir. Buna karşılıksa Türk Ceza Kanununun bazı maddeleri, düşünce, yayın, örgütlenme gibi temel hak ve özgürlükleri kısıtlayarak, bu hak ve özgürlüklerin özünü zedelemiştir. Başbakan ve İçişleri Bakanının sözleri arasındaki çelişki, Anayasamız ve Türk Ceza Kanunu arasında görülmektedir. Anayasanın 21. maddesi yanında, Başbakan Bülent Ecevit'in de yukarda da belirttiğimiz gibi «kimin ne okuduğu değil, kimin ne yaptığı ile ilgiliyiz» demesine rağmen son zamanlardaki uygulamalarda bir farklılık olmamış, eski uygulamalar aynen devam etmiştir.

Öte yandan Adalet Bakanı Mehmet Can'ın cezaevlerine, yasaların yasaklamadığı her türlü yayının girebileceğini söylemesine ve bildirmesine rağmen, buralarda da keyfi yasaklamalar sürmektedir.

Bilecik Cezaevinden yazan bir siyasi tutuklu, arkadaşı tarafından kendsine gönderilen ancak, cezaevine sokulması mahzurlu görülen kitapların listesini göndermiştir. Bu kitaplar ve dergiler piyasada satılan, isteyen herkesin rahatlıkla alabileceği, üstelik haklarında herhangi bir yasak kararı olmayan kitaplardır. Ancak cezaevi müdürlüğü tarafından nedense cezaevinde tutuklu bulunan ve bize yazan şahsın okuması sakıncalı görülmüş.

Bilecik Cezaevinden bize yazan mahkûm, kendisine arkadaşı tarafından gönderilen kitapların mahzurlu olduğu gerekçesi ile cezaevine sokulmadığını gösteren resmi yazıların fotokopilerini de göndermiştir. Listedeki yayınların bir çoğunun neden cezaevine sokulmadığını anlamaya çalışmak güç olmakla birlikte, bir banka broşürünün cezaevine sokulmasındaki mahzuru anlamak büsbütün olanaksızdır.

Hükümetin ve Bakanların konuyla ilgili açıklamalarının bir an önce hayata geçmesi Türkiye'de demokrasi savaşımında bir adım olacaktır.

Marmara Bölgesi Tütün Piyasası 68 lira baş fiyatla açıldı

BURSA (THA)

Marmara Bölgesi 1977 Ürünü Ekici Tütün Piyasası Gümrük ve Tekel Bakanı **Tuncay Mataracı** tarafından dün saat 08.30'da Bursa Yaprak Tütün ve Bakım İşletme Atölyeleri Merkez Müdürlüğünde 68 lira başfiyatla açılmıştır.

Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı piyasayı açarken yaptığı konuşmada bu yıl piyasanın geçen yıldan bir hafta önce açıldığını Marmara Bölgesi'nde geçen yıldan 8 milyon 500 bin kilo eksiği ile bu yıl 9.5 milyon kilo tütün üretildiğini söylemiştir. Bursa'da 10 milyon 600 bin kilo, Kocaeli'de 4 milyon kilo, Balıkesir'de 4 milyon 200 bin kilo ve Tekirdağ'da 700 bin kilo tütün üretildiğini açıklayan Mataracı şöyle demiştir:

«Devraldığımız ekonomik enkaza rağmen hükümetimiz bütçeyi ayağlayarak tütün alım fiyatlarını arttırmıştır. Geçen yıl Bursa'da 59 lira olan başfiyat bu yıl 9 lira artışla 68 liraya yükseltilmiştir. Ekiciler lehine bu fiyat artışlarını yaparken üreticiye yararlı olacak ortalama fiyatların yüksek tutulması ilkesine de titizlikle bağlı kaldık, biz ekicilerin tümünü memnun edecek bir ortalama fiyat düzeyini gerçekleştirirken, başfiyatları Karadeniz Bölgesi'nde olduğu gibi 9 lira arttırdık. Destekleme görevini yürüten Tekel, hızlı alım hızlı tesellüm ve hızlı ödeme ilkeleriyle hareket ederek tüm bölgelerde alımları en geç Haziran ayı sonunda bitirecektir. Marmara Bölgesinde hızlı alım için depolama kapasitesi arttırılmış, 36 bin metrekarelik prefabrik depo inşa ettirilmiştir. Biz şişirmelik fiyatlarla karşınıza gelmedik gerçekçi bir ortalama ve başfiyatla karşınızdayız. Başka bir hükümet işbaşında olsaydı bu fiyatları bile vermekte zorluk çekerdi. Hükümet olarak alımlarda ve ödemelerde üreticilerin geçen yılki ızdıraplarını hızlı alım ve hızlı ödeme prensibiyle bu yıl kaldırmış bulunuyoruz.»

Mataracı, konuşmasından sonra Akçalar Köyünden Halil Aydemir adlı üreticinin 17 balya tütününü 68 lira başfiyatla almış tütün alım sözleşmesini bizzat imzalayarak alımları resmen başlatmıştır.

Jandarma baskınından yakınan köylüler, Bayındırlık Bakanı Elçi'ye başvurdu

ANKARA (THA)

Mardin'in Silopi ilçesine bağlı Bostancı Köyü Muhtarı Yahya Ekmel ve 11 köylü imzasıyla Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi'ye çekilen bir telgrafta jandarmanın köye silah arama bahanesile baskın yaptığı, suç teşkil edecek hiç bir alet ele geçirilmemesine rağmen erkeklere işkence edildiği bildirilmiştir.

Elçi'ye «Bu bölgenin evladı bir parlamenter olarak bize reva görülen bir işkenceye seyirci kalamazsın» denilen telgrafta şöyle denilmektedir.

«6.4.1978 günü 119. Seyyar Jandarma Alayı Komutanlığına bağlı bir tabur, Üçüncü Bölük Komutanı Üsteğmenin emri ile hiç bir üst makamdan karar çıkarılmadan silah arama bahanesi ile Bostancı Köyüne baskın yapmıştır.

Yapılan arama sonucu suç teşkil edecek hiç bir alet ele geçirilmeyince kanunsuzluğun devamı olarak ve suç aleti bulmamanın asabiyeti içinde sinirlenen Bölük Komutanı Üsteğmenin emri ile bizlere zulüm ve işkence yapılmıştır. Şu anda köyde kadın ve çocuklardan başka kimse yoktur. Bölgede korku ve terör havası yaratmak amacında bulunan jandarmanın bu hareketi ne ilk ne de sondur. Bölgenin parlamenteri ve evladı olarak size sesleniyoruz. Jandarmanın bölgedeki bu kanunsuz baskılarına seyirci kalamazsınız durumun vahametini gözönünde bulundurarak köyde tekrar kanun kuvvetinin hakim kılınmasını arz ediyoruz.»

BAKANIN GÖRÜŞÜ

Bostancı Köyü Muhtarı ve 11 köylü imzası ile gönderilen telgrafı aldığını doğrulayan Bakan Elçi, bu konudaki görüşlerini şöyle açıklamıştır:

«Sık sık olagelen bu tip olayları bölgeden yeni gelmem nedeniyle yakınen bilmekteyim. Bu tip olayların hukuk devletinde yeri olamayacağı gibi halk ile devlet arasındaki bağları koparmaktan başka hiç bir amaca hizmet edemeyeceğine inanıyorum. Bundan sonra vukuu muhtemel olayları önlemek amacıyla sayın Başbakan ve sayın İçişleri Bakanıyla ayrıca temas kuracağımı belirtmek isterim.»

Kızılay'ın Etimesgut Merkez Deposu işçilari açlık grevine başladı

ANKARA (ANKA)

Elli günden fazla bir süredir grevde bulunan Kızılay Derneğinin Etimesgut'daki deposunda çalışan işçilerden kırk kişilik bir grup açlık grevine başladıklarını açıklamışlardır. Tek Eğitim Büro-İş Sendikası Başkanlığından yapılan açıklamada «Bu gün 40 işçi açlık grevine başladı. Onları ve ailelerini aç bırakmaya ve köleleştirmeğe çalışan Kızılay Yöneticilerini protesto etmek için 48 saat aç duracaklar» denilmiştir.

Etimesgut Merkez Deposu işçilerinin 28-30 Nisan tarihlerinde toplanacak olan Kızılay Derneğinin Genel Kurulunda namuslu, yurtsever, işçi haklarına saygılı yöneticilerin iş başına gelebilmesi için direndikleri de kaydedilmiştir.

Bildiride ayrıca emekçi halkımızın bağışlarıyla, röntgen, oyun kâğıdı ve kan için ödediği yüzmilyonlarla güçlenen Kızılay Derneğinin kendi bünyesindeki emekçileri açlığa ve köleliğe mahkûm etmemesi istenmiştir.

televizyon

19.30 BALARISI (ÇOCUKLARA)
19.55 EĞİTİM
20.30 HABERLER
21.15 TV SİNEMASI (İZLENEBİLİR)
22.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİNDEN BİR SOLİST (SEVENLERE)
23.05 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

05.00 AÇILIŞ
06.00 Kısa Haberler
06.02 GÜNAYDIN
07.30 HABERLER
10.00 Kısa Haberler
10.01 ARKASI YARIN
13.00 HABERLER
15.00 Kısa Haberler
16.05 OKUL RADYOSU
19.00 HABERLER
20.40 Türküler
21.30 Müzik Magazin
23.00 HABERLER
00.02 Gece Konseri
01.00 KAPANIŞ

TRT II

08.00 GÜN BAŞLIYOR
09.00 OLAYLARIN İÇİNDEN
10.30 Verimlilik
12.20 Sağlığımız
13.15 Hafif Müzik
16.20 ARKASI YARIN
17.00 Ses Ustaları
19.00 HABERLER
19.30 Türküler
20.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
21.15 Sanat Dergisi
23.30 HABERLER
23.55 KAPANIŞ

TRT III

07.00 AÇILIŞ
07.02 Güne Başlarken
10.00 Hafif Müzik
11.15 [illegible] Doğru
12.[illegible] [illegible] Müziği
16.00 [illegible]
18.00 [illegible] Çağlar
19.00 Saldan Salıya
19.45 Yurttan Sesler
24.00 Caz Müziği
01.00 KAPANIŞ

bulmaca

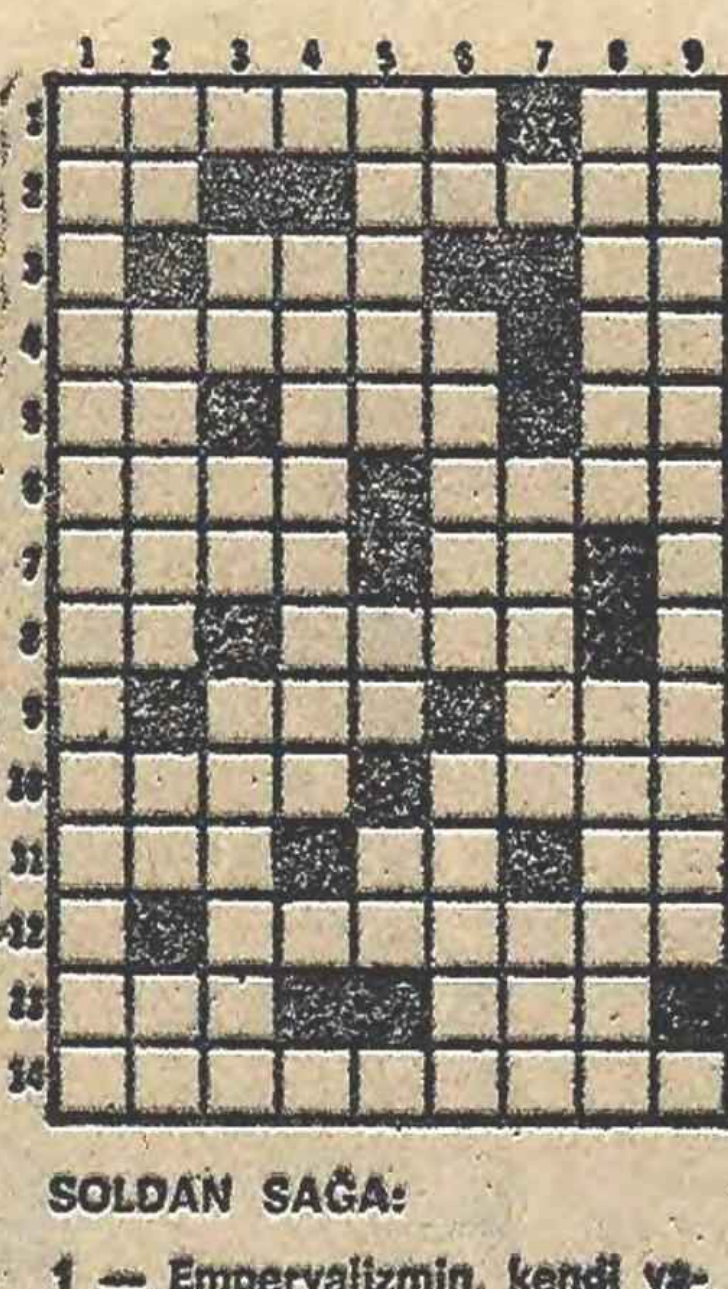

SOLDAN SAĞA:

1 — Emperyalizmin, kendi yararı için çatışmalarını körüklediği, bir dinin iki ayrı kolu - İlkel bir silah. 2 — Akıl - Oynayarak okunan hafif şarkı. 3 — Tüm, çift sayıların ortak böleni - Bir sayı. 4 — Afrika'da bağımsızlığını kazanmış bir ülke - Platin'in simgesi. 5 — Bir nota - Türkiye'deki gizli haberalma örgütü - Stronsiyum'un simgesi. 6 — TERSİ, Sonuna «a» harfi gelirse «Öd» olur - Geçtiğimiz haftalarda Türkiye'ye gelen emperyalizmin örgütü NATO'nun başkomutanı. 7 — Faşistlerin illegal bir örgütü - İskambilde birli. 8 — Soru eki - Akdeniz bölgesinin bitki örtüsü. 9 — Halktan yana olanların safı-Demirel'in AP Genel Başkanı değilken müdürü olduğu kuruluş. 10 — Gerçekleştirilmesi zamana bağlı arzu - Anlam, mana. 11 — Bir renk - TERSİ Deveyi çöktüren söz - Hukuk doktorlarının adlarının başına konulan kısaltma. 12 — Akdenizde bir ada. 13 — Kraliçe, prenses - Hararet, sıcaklık. 14 — Emperyalistlerin bir halkı birbirine düşürme taktiği, provokasyon.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Son günlerde ölümlere yol açan bombaları Nükleer Araştırma Merkezinde imal etmek suçundan tutuklanıp delil yetersizliğinden serbest bırakılan Ülkü Ocakları eski Genel Başkanı. 2 — NATO'da duraklama - Siyaha yakın koyu yeşil - İnek anırması - Meslek, görev türetme eki. 3 — Alman «Metall» sendikasının simgesi - Beyaz - Dikbaşlı. 4 — Komünist partilerin gençlik kolu. 5 — Üzerinde tahıl yetişmekte olan tarla - Bir renk - TERSİ. Kan grubu belirtilirken kullanılan iki harf. 7 — TERSİ Bir parti - TERSİ Adıyaman'ın bir ilçesi - Devlet Başkanı Amerikancı olan Arap ülkesi. 7 — Bir Arap yemeği - TERSİ, Dış ülkelerden Türkiye'ye iletilen haberlerde saati gösteren sayıların başına konan üç harf. 8 — Ölüm nedenini anlamak için cesedi açma işi - Sap üzerinde ve hepsi bir arada bulunan yemiş. 9 — Ülkemizdeki anarşi ve terörün ana kaynağı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Hasan Ali. 2 — Araban - fA. 3 — Maliyet. 4 — İs - LSD. 5 — Votka. 6 — Fe - Ne - Lo. 7 — Elif - zraF. 8 — Nihilizm. 9 — Da - La - İk. 10 — oçiM - Kanı. 11 — ğıÇ - Ölçüt. 12 — Lk - Ada - TL. 13 — Dere. 14 — Bir Mayıs.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Hamit Fendoğlu. 2 — Aras - Eliaçık. 3 — Sal - iH - İç. 4 — Abi - Film Adr 5 — Naylon - La - Ödem 6 — Anestezi - Klara. 7 — TDK - Rz - Aç - Ey. 8 — İf - Alaminüt. 9 — Acı - Of - kıtlaS.

tiyatro

AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Yazan: Uğur Mumcu Yönetmen Rutkay Aziz Müzik: Timur Selçuk

30 Martta «Zengin Mutfağı» Yazan: Vasıf Öngören Yönetmen : Rutkay Aziz

BÜYÜK TİYATRO (11 72 40) «Harold ve Maude» «Yelpaze» Yazan: Oskar Wilde

ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ (11 24 30) 21 30 19) (Gişe)24/4-La Mayadere - Paquita Bale 20.30 26/4-Midasın Kulakları Opera 27/4-La Mayadere - Paquita Bale 29/4 - Yarasa Opereter Bale 16.00

ÇAĞDAŞ SAHNE (26 77 01): Ve Çeliğe Su Verildi (Film)

mini yorum

SAKINCALI PİYADE

Uğum Mumcu'nun aynı adlı kitabından yararlanarak hazırlanan oyun 12 Mart döneminin taşlaması türünde sunuluyor seyirciye. Rutkay Aziz yönetimindeki AST oyuncularının başarılı bir çalışması «Sakıncalı Piyade». Sahnelendiği günden beri kapalı gişe oynayan piyesi tüm okurlarımıza salık veririz.

Mutlaka görülmeli

sinema

DİLEK 17 16 54) 1-Tuzak Gü-
Bitmeyen Şarkı Gönül Yazar
12.15 Devamlı
neyt Arkın-Selma Güneri 2 -
ÇANKAYA (29 07 80): Yastık
Kavgası G.Segal-G. Jakson
12.15-14.30-16.45-19.00-21.15
SİNEMA AKÜN (27 76 56): Otopsi Andre Cagate 12.15 - 14.30-16.45-19.00-21.1-5
TALİP (28 00 39): Ölümden Kaçanlar M.Jobert T.Millian 14.30-16.45-19.00-21.00
ARI (13 48 83): Kadın Doktor A.Gırardot-J.P.Cassel 14.00-16.15 - 18.30-21.00

nöbetçi eczaneler

BAHÇELİEVLER:
SADIK (13 40 55), BALGAT (Ziyabey Cad.), SAMANLI (Emek),
YENİMAHALLE:
TEPE (Karşıyaka), KÖKKER (Ragıp Tüzün Cad.)
KAVAKLIDERE - ÇANKAYA:
BAYRAMOĞLU (Bestekâr Cad.), SERAY (A. Ayrancı), CEYLAN (Y. Ayrancı), NEVİN (Bülten Sok.), EFE (Seyranbağları),
YENİŞEHİR - KIZILAY:
EKİN (18 00 70), YONCA (Anıttepe), BENSAN (17 81 69) DOSTLAR (18 07 83), ŞAN (18 14 35)
SAMANPAZARI - ULUS:
ADLİYE (11 42 12), YENİ TURAN (Çankırı), HACI BEYAZIT (İtfaiye),
ALTINDAĞ:
YAKUT (10 98 87), ŞENTEPE (24 39 12), SEDEF (Etlik), LAÇİNER (Keçiören),
SİNCAN:
YENİ CEYLAN (Vatan Cad. Bila No.),
GÖLBAŞI:
ÖZSOY (Gaziosmanpaşa Konya Yolu Üzeri),

önemli tel.

T. Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05
Demiryolları Danışma: 11 06 20
T. H. Yolları Danışma: 22 27 20
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 08 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza: 29 34 25
Su arıza: 10 55 15
B. Zabıtası şikayet: 24 32 85
Trafik şikayet: 19 33 81 - 19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93

Bir süper casusun anatomisi

(CIA Direktörü Amiral Turner)

Derleyen: A. Cengiz

★ AMİRAL TURNER, CIA'DA BİR GÖREV ÖNCELİĞİ GELENEĞİNİN KURULMASINI İSTİYORDU. CASUSLUĞUN, ASKERİ TAKTİK DOĞRULTUSUNDA KALMAMASINI, ÖZELLİKLE SOSYAL VE EKONOMİK BİLGİLERLE DONATILMASINI SAVUNUYORDU.

Turner'in ilk işi CIA'da temizlik ve yöntemleri gözden geçirmek oldu

-2-

Turner Savaş Koleji Rektörlüğüne atandığında, Kolejin tüm öğrencileri, Turner'in nasıl bir adam olduğunu hemen anladı. Aşırı çalışma, ödev yapma ve zor sınav ilkelerine ağırlık tanıyan Turner, Sokrat'a olan hayranlığını ortaya koymakta gecikmedi.

Herşey ama herşey, en küçük ayrıntıya kadar, bir sorun konusuydu onun için. Her sorunun kaynakladığı öğe, değişim tutkusuyla bütünleşiyordu. Klâsik Yunan yapıtlarından «Peleponez Savaşları Tarihi», Turner'in rektörlük günlerinde, tüm öğrencilere ter döktüren sert sınavlara başlangıç olmuştur. Çok sonra, Turner, 2. Atlantik Filosunun kumandanlığına atandı. Yükselişi durmayan Turner, bundan sonra NATO'nun Güney Avrupa Bölümü Komutanlığını üstlenecekti. Bu dönemde, Amiralin omuzunda 4 yıldız göze çarpıyordu.

Turner bu sırada mutlu bir evlilik yaşantısı da kurdu. Bu da geleceğin CIA direktörü için iyi puandı. Bu evlilikten 2 çocuğu oldu Turner ailesinin.

CİA'DA TEMİZLİK BAŞLIYOR

Başkan Carter'in eski okul arkadaşını Washington'a çağırdığında, ona ne vaad ettiği pek bilinmemekle birlikte, şimdi CİA'da başlayan temizlik ve örgütleme, konuya açıklık getiriyor. Carter'dan, «Bakan »düzeyinde yetki isteyen ve alan Amiral, az sonra, CİA'ya paralel çalışan 9 ayrı entelijans örgütünün de başkanlığını yada bütçe sorumluluğunu ele alınca, durum gereğince aydınlanmış görünüyordu. Bu örgütler arasında, National Security Agency - NSA - ve çok gizli National Reconnaissance Office - NRO - da vardı. Casusların «yepyeni bir kültür düzeyine» ulaşması gerektiğine inanan Amiral, CİA da bir görev önceliği geleneğinin kurulmasını istiyordu. Casusluğun, askeri taktik doğrultusunda kalmamasını, özellikle sosyal ve ekonomik bilgilerle donatılmasını savunuyordu. Örgütün başarısının, çağdaş ekonomi ve sosyal koşullara ilgi duyan uzman bir analizcilikten geçtiğine inanmaktaydı Turner. Amiral'e göre, akılcı bir entelijans örgütü, «bilimsellikten» ayrılmamalıydı. Bu tür bir örgütte, James Bond saçmalıklarına yer olamazdı.

Amiral'in casuslukta reform inancı, kendisiyle, Savunma Bakanı Harold Brown arasında, geniş tartışmalara yol açmıştır. Dünya üzerine yayılmış ABD üslerindeki özel ve çok hassas dinleme araçlarının yönetimi ki bu üsler ve araçlar ülkemizde de bulunmaktadır ve elektronik bilgi toplamayla yükümlü olan National Security Agency adlı örgütü. Pentagon'dan ayırıp kendi örgütünün buyruğuna devralmak isteyen Amiral, bunu tam olarak başaramadı. Buna karşın, Amiral, Dünyanın en büyük kompütür bankası olarak bilinen bu örgüt yanı sıra, Pentagon'a bırakmak zorunda kaldığı National Reconnaissance Office - NRO - adlı örgütün, tüm bütçe yönetimini üstlenmeyi başardı. Amiral Turner «Para kimdeyse, Düdüğü o çalar» diyordu. Casusluk sözlüğünde, Langley'deki merkezden oluşturulan analitik raporlara, CİA'nın taktığı ad «ürün» sözcüğüdür. Örgütün herhangi bir konudaki raporu, iç yada dış ajansların, gökyüzündeki suni peyklerin, ekonomik, politik ve sosyal CİA «gözlemcilerinin» derlediği bir analizden oluşur. Normal olarak, her ürün «çok gizli» niteliğini taşımakla birlikte, geçmiş dönemde, kamuya yansımasında sakınca olmayan birçok rapora, işgüzar CİA sorumlularının bastığı «çok gizli damgası», ortalıkta gereksiz bir gizlilik enflasyonu yaratmıştır. Turner, kendi döneminde, safdil ve işgüzar değerlendirme istemediğini sürekli tekrarlıyordu.

Turner, NATO Başkomutanı Alexander Haig'le

Amiral'in geçen yıl, CİA'da yepyeni bir uygulamaya giriştiğini belgeleyen 2 olay, yeni «CİA felsefesini »de aydınlatıyor. Örneğin, Geçen yıl, Carter'le gizli bir görüşme isteyen Sovyet B. Elçisi Anatoly, Dobrynin, ABD Başkanına, Güney Afrika'daki ırkçı beyaz hükümetin Kalahari Çölünde bir atom bombası yapmaya giriştiğini öğrenmişti. Sovyet B. Elçisi, Güney Afrika'nın girişimini önceden öğrenerek kendi ülkesinin başarısını ortaya koymuştu. Ama, B. Elçi Dobrynin'in amacı, başkanı mahçup etmek değildi. Güney Afrika'nın dünyaya yeni bir atom belası salmak üzere olduğunu öğrenen ve bunu engellemeye çalışan Sovyetler, bunu ancak ABD'nin durduracağını bilmekteydi. Başkan Carter, durumu derhal Amiral Turner'e bildirdi. CİA nin bulguları, Güney Afrikanın Kalahari Çölünde bir Atom Bombası tesisi inşasına giriştiğini öne süren Sovyet bulgusunu tümüyle doğruluyordu. Bu saptandıktan sonra, Carter çok şiddetli bir uyarıyla, Güney Afrika'yı, atom projesinden caymaya zorladı. Sonuç: Güney Afrika, bomba üretiminden, kesinlikle kaçınacağı garantisini verecekti.

Amiral Turner bu olayı kamuoyuna açıkladı. Böylece akıllıca bir taktikle sözde «gizlilik» devri kapanıyor görünümü yaratılıyor. Açık sözlü, kendini ve gücünü, zaman zaman da «atlama»larını ortaya koymaktan çekinmeyen bir CİA imajı veriliyordu.

YARIN:

CIA'DA YÖNETİM DEĞİŞTİ, AMA CIA DEĞİŞECEK Mİ?

TARİŞ iplik fabrikası dosyası

FAŞİSTLERİN AT OYNATTIĞI TARİŞ

Süleyman Coşkun

-12-

Evet bu belgeleri okurken ya sonra dedik. Ya sonra? Sonra acaba AP'nin sayın Genel Başkanı ve MC Hükümetinin elebaşısı Süleyman Demirel bu partisinin değerli milletvekilinin raporu karşısında ne yaptı? Aslında Teoman Köprülüler'in mektubu okumasına yarayacak olan işlemde bulundu.

Sayın Savcılar buyurun söz sırası sizindir artık!

Ve Talât Asal'ın mektubunu tutup Ticaret Bakanı Halil Başol'a «gereğinin yapılması» istemiyle iletti. Halil Başol'da sayın genel başkanının mektubunu alıp bir kenara attı. Günün birinde 2 nci MC Hükümeti kurulunca vede Ticaret Bakanlığı koltuğunu MHP'nin has adamlarından Agâh Oktay Güner işgal edince mektubu yeniden ortaya çıkarttı. Ve de kendilerine bu denli hizmet eden birini mükafatlandırdı. AP'li olupta yerinde kalabilmek için MHP'lilere vermeyeceği şeyi kalmayan Orhan Daut'u atıp yerine Aydın Tanyel'i oturttu.

Tanyel'in Genel Müdür olduğu dönemle ilgili araştırmalar hâlâ bitirilemedi. Onlar sürüyor. Ancak bilinen somut bir gerçek var ki o da bu dönemin fabrikanın tamamen komandolaştırıldığı dönem olması...

İşte TARİŞ Genel Müdürlüğü Müfettişlerinden birinin bu dönemle ilgili olarak yaptığı inceleme sonucu vardığı kanaatın sadece bir bölümü:

«Ülkücü ve komando denilen bu işçilerin İplik fabrikası içinde sürdürdükleri siyasal ve dernek faaliyetleri ile işçiler üzerinde kurdukları yoğun baskı, şiddet ve terör nedeniyle, fabrikada, 2,5 yıllık kısa bir sürede, hiçbir kuruluşta görülmeyen bir işçi sirkülasyonu meydana gelmiştir. Aralık 1974 ile 6.1.1978 tarihi itibariyle fabrikada 1545 işçinin mevcudiyeti ile % 100'ün üzerinde bir işçi sirkülasyonu meydana geldiği anlaşılmaktadır.

İşten ayrılan veya işine son verilen 1627 işçinin 172'si tazminatları verilerek çıkartılmıştır. Bu kadar işçiye verilen toplam tazminat ise 1 milyon 891 bin 607 lira 42 kuruştur. Bu miktar tazminatın 1 milyon 50 bin 813 lira 12 kuruşu 11.8.1977-10.1.1978 tarihleri arasında ödenmiş olup, bu dönem de AYDIN TANYEL'in Genel Müdürlük yaptığı dönemleri kapsamaktadır. Bu dönemdeki tazminatın büyük bir kısmı, kendilerine ülkücü ve komando denilen kişilere ödendiği edindiğimiz istihbaratlardan anlaşılmaktadır. Örneğin, FERİT KURU, HASAN İNİK, HASAN ÜLKER, RASİM ÇETİN gibi işçilerin, komando oldukları defalarca belirtilmiştir. Yine MUSTAFA GÜÇLÜTÜRK isimli bir ÜLKÜCÜ 19.4.1977 tarihinde tazminatı verilerek çıkartılmış olmasına rağmen 6.1.1978 tarihinde yeniden işe alınmıştır. Diğer taraftan bakanlığın 5.1.1978 tarih 87 sayılı teleksi gereğince tayin ve atamaların 5.1.1978 tarihinden itibaren durdurulduğu bildirilmesine rağmen, 6.1.1978 günü Tariş İplik Fabrikasına 79 işçi alınmıştır. Bir gün içinde bu kadar işçinin istihdam edilmesinde politik bir amaç güdüldüğü açık seçik ortadadır.

Tariş İplik Fabrikasında meydana gelen ve çok yüksek oranlara ulaşan işçi sirkülasyonu nedeniyle tecrübeli ve yetenekli işçiler fabrikadan ayrılmış, bunların yerine alınan ÜLKÜCÜ VE KOMANDO işçiler ise üretimin düşmesine neden olmuşlardır. Sonuçta fabrikada büyük rakamlara ulaşan zararlar meydana gelmiştir. 1975/1976 işyılı sonunda fizibilite etüdüne göre 127 milyon 707 bin 400 lira kâr yapması gerekirken, bilânço zararı 43 milyon 396 bin 104 lira 59 kuruş olmuştur. (Aslında bu işyılı zararı 90 milyon lira civarındadır.) 1976/1977 işyılında bilânçoda görülen zarar ise 33 milyon 858 bin 270 lira 90 kuruştur.»

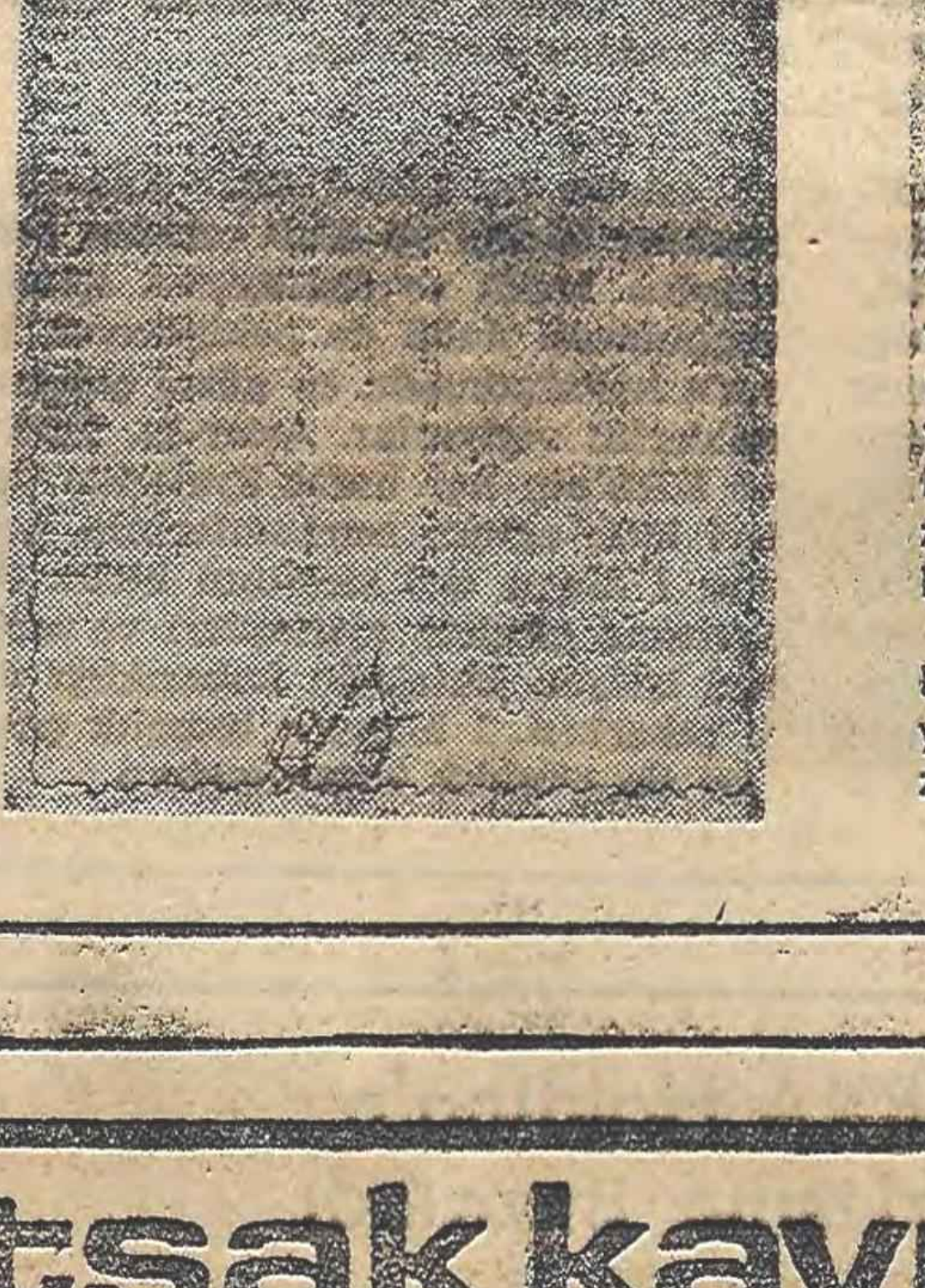

Üreticilerin ürünlerinin daha iyi değerlendirilmesi amacıyla kurulan bir fabrikanın komando işgaline uğrayan Tariş İplik Fabrika'sının iki-ikibuçuk yıllık kısa bir öyküsünü aktardık. Kuşkusuz burada anlattıklarımız Tariş'te yaşananların yanında devede kulak kalır. Orada insanlar faşizmin kara zindanlarında yaşadılar. Onların insanlık dışı terörüne işkencesine uğradılar.

Belgelere bizim ekleyecek bir tek kelime bile sözümüz yok. Buyrun Sayın Savcılar, buyrun, söz sırası sizin...

— BİTTİ —

Tutsak kaynaklar ülkesi TÜRKİYE

HAZIRLAYAN: MEHMET ERHAN ÜNAL

-17-

DOĞRU SÖZE NE DENİR Kİ?

Milliyetçi (!) Demirel'in takkesi düştü ama...

Evet, 1914-1918 yıllarında ilk kez Soma bölgesinde başlatılan linyit üretimi yıllar boyu özel sektörün insafına terkedilmiş; bir Allahın kulu devlet yöneticisi de ortaya çıkıp «ne oluyor yahu linyit madenlerimizde» deyip soruna ilgi göstermemişti. Bugün 1938 yılında devletleştirilen Garp Linyitleri İşletmesi sınırları dışında kalan oldukça kaliteli ve verimli sahalar ulusal politikaya ters düşen, halkın çıkarlarının dışında bir avuç azınlığın denetim ve sömürü alanı olmaya devam etmektedir. Ve halen üretim yapılan 523 ruhsatlı Linyit sahasının 35'i devlete ait olup, 4'ü Özel idarelerde 484 adedi ise Özel Sektörün elinde bulunmaktadır (kaynak madencilik Dergisi Mayıs - 1977)

Türkiye gibi enerji sorunu son derece gündemde olan bir ülkede Linyite bu güne değin nasıl dürbünün tersinden bakıldığı ortadadır. Hele bir de buna ikinci MC'nin Enerji Bakanı Kamran İnan'ın «Türkiye'de 20 milyar ton linyit rezervi var» yollu işkembeden atamaları eklenirse, milliyetçi geçinenlerin soruna ne denli gayri ciddi baktıklarını kolaylıkla öğrenebiliriz. Çünkü gerçek verilere göre Türkiye'de 6 milyar ton dolayında linyit rezervi vardı ve bunun yüzde 68'i MC partilerinin büyük saygı duydukları namuslu (!) sermayenin insaflı (!) ellerindeydi. Yine biliyorduk ki halkımız uzun yıllar yetersiz üretim nedeniyle linyitten yararlanamıyor ve büyük yakıt sıkıntısı çekiyordu. Ama vurguncu sermayenin temsilcisi iktidarların kafasına giren şeytan, hep «vatan, millet, sakarya» edebiyatıyla günümüze değin halkımızın bu önemli gereksinimine sırt çevirenlerle ortaktı. Hıfzı Veldet Velideoğlu bu gereği yukarıdaki satırlarda tüm çıplaklığıyla ne de güzel anlatıyordu.

Demirel milliyetçiliğinin ipliğini pazara çıkartan bir olaya daha değinerek, linyit konusunda üretimle ilgili bilgilere geçelim.

Sayın Veldet Velidedeoğlu aynı yazısında bir anısından şöyle söz ediyordu: «1948 yılında bir maden mühendisi Necdet Egeran adında bir devlet memuru, Çorum'un Dodurga Linyit ocaklarında hiç uğraşmamak gerektiğini, çünkü burada 500 bin ton kadar linyit bulunduğunu bu yüzden bu ocakları işletmenin olanaksız olduğunu söylemiş. MTA uzmanları ise bu sözlere inanmayarak yaptıkları araştırmalar sonucu burada 30 milyon tondan fazla linyit rezervi olduğunu saptamışlardı.

İş bununla da bitse iyi. Bu Necdet Egeran adındaki kişi daha sonra yabancı bir petrol şirketinde çok önemli bir göreve atanmıştı. Herhalde verdiği yanlış bilgilerle, yabancı şirketlere büyük iyilikler yapmış ve böylece de ödüllendirilmişti. Ancak bununla da bitmiyor ve bir de bakıyorsunuz ki Necdet Egeran adındaki kişi mason çıkıyor ve Demirel'in mason olmadığına dair belgeler düzenleme işine karışıyordu. Nereden nereye değil mi? Önce devleti maden alanında yanılt, sonra git emperyalist bir şirkete kapılan ve nihayet Demirel'in mason olmadığı yolunda büyük çabalar harcal Hayret ki, ne hayret!

TAKKE DÜŞELİ ÇOK OLDU AMA-KELİ GÖREN YOK!

Gelelim linyitin üretiminde neler olup bittiğine. Her şeyden önce şu gerçeği kabul edelim: Madenler konusunda devletle ilgili bilgiler az çok bilinmektedir. Ama özel sektör ve yabancı tekellerin, bu konuda bir sır küpü oldukları ne yazık ki doğrudur. Büyük gizlilikler içinde saklanan maden rezervlerimizin ne durumda olduğunu bilmek devletin bile elinde değildir.

Özel sektörle, kamu sektörünüş linyit üretimine katkıları ele alındığında özel sektörün kaplumbağa hızıyla yol aldığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Ancak bu konuda ne yazık ki derinleme bilgilerden yoksunuz. Sır Küpü'nü açmaya gücü yetecek kişi, şimdiki aşamada Enerji Bakanı Sayın Deniz Baykal'dır. Özel sektörün elindeki linyit rezervleri ile ilgili bilgileri ancak kendisi kamu oyuna açıklayabilir. Bu yüzden biz 1960-1975 yılları arasında yapılan üretim çalışmalarından kısaca söz etmekle yetinmek zorundayız.

YARIN

MİLLİYETÇİLERİN (!) POLİTİKASI YÜZÜNDEN TÜRKİYE ENERJİ AÇISINDAN EMPERYALİZME TUTSAK EDİLDİ

---

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-31-

Mehmet Ağa nasıl olduysa birşeylerden huylanmış:

«Yatırın şunu yere,» demiş! Ayaklarının altını çekiçle unufak etmiş, bir daha oralarda gözükmemesi için sıkı sıkı tenbihlemiş, göndermiş. İşte o yüzden Ahmet aylarca yatakta yatmışmış!..

Kimisi de der ki, Mehmet Ağa eniştesi Mustali'yi sopaya yatırmış. Kızkardeşi Kadiriye de ağlamış bağırmış: «Döğme kocamın ne kabahatı var, ellerin kırılsın, dibinden çont olsun,» diye çığlığı basmış...

Bu sefer de kızkardeşine dönmüş Mehmet Ağa. Tokatlamış tokatlamış, öfkesini alamayınca: «Aaaah ah, el değilsin ki, ne yapayım? Felekte öz kardeşim olmıyacaktın da bir görecektin ne yapardım sana! Ben adama ne yapardım! Aaaa ah!..» demiş.

Buna dayanamayan Ahmet araya girmiş:

«Kardeşim konuştuğun sözden haberin var mı? El olsa neyse, insan kızkardeşine böyle söyler mi, ayıp değil mi, bir duyan olursa bize ne der?» demiş.

Mehmet Ağa:

«Neee,» diye bağırmış, «demek sen... Yatırın şunu!..»

Türlü şeyler söyleniyordu. Aslını tam olarak kimse bilemiyordu. Şimden sonra da bilemeyecektir. Ama, ortada bir gerçek varsa o da Ahmed'in aylarca hasta yatakta yatışı. Ve bir daha çiftliğe yönünü dönüp bakamayışıdır.

Uzun süren bir yaltaklamadan sonra Mehmet Ağa'nın yumuşadığı da doğrudur.

Sahtekâr Ahmet zaten buralardan faydalanıyordu. Gitmiş uzaklardan, kuytu yerlerden, gözünün kestiğinden, uydurup buydurup tarla tapan ne olursa olsun toparlıyordu. Bunları yaparken ne savcıya, ne hakime hiç bir yere gitmiyordu. Mehmet ağabeysine hafif bir duyuruyordu o kadar. Onun bıyıkaltı bir gülümseyivermesi yetiyor, artıyordu bile. İsterse adam ölüsü olsun vız gelirdi.

Aptullah'ın ölümü meselesinde, Mehmet Ağa olmasaydı, Sahtekâr Ahmet imkansız kurtulamazdı.

Yanlış Duran, tez elden tarlasının kendisine teslim edileceğini, tatlı bir düş gibi kuruyor, dört gözle bekliyordu. En azından şehire, mahkemeye çağırılacağını, ve:

«Tarlan sana teslim...» deneceğini bekliyordu. Ve bu işin ekinler olmadan gerçekleşmesini arzuluyor, sabırsızlanıyordu.

Bir yalım dilim gibi konuşuyor, konuşmayı dilden bırakmıyor. Düşüncesine özlemine ters konuşanların sözünü asla kabul etmiyordu. Bu arada karısıyla iyicene bir daha çekişip bağrıştılar. Ayşadudu:

«Senin o takındığın kuruntuların, atıp tutmaların hep boşa mı bilmem,» diye sinirli sinirli söylendi.

Duran aniden bağırdı:

«Neye boşaymış? Bak şuna bak, şunun dediği lafa?»

Ayşadudu:

«Evet! Sokak aralarında kadınlar konuşurlarmış ki, uğraşıp masıraf bari etmeseler fıkareler... diyorlarmış.»

Duran ifrit oldu:

«Ne demek boşa gidecekmiş! Kim haltetmiş onu?»

«Kadınlar konuşmuşlar dedim ya. Şerif karı dinlemiş geldi bana anlattı.»

«Ohoo seniki de! Sakar Şerif ne bilirmiş laf dinlemesini anlamasını? İyice bunamış zaten. Ne konuştuğundan haberi yok.»

Sakar Şerif o saflığıyla allahın has adamıdır. Hem hiç yalan söylemez, ne duyduysa onu anlatır. Sahtekâr Ahmed'in arkası kuvvetli, diyorlarmış... Nebileyim ben, sen bir başka anlatıyorsun, insanlar bir başka konuşuyor.»

«Bire aksı karı, bana inanmıyorsun da yaşlanmış, bunamış, Sakar Şerif'e mi inanıyorsun? Beni ne ilgilendirir Sahtekâr Ahmed'in arkasının kuvvetli olduğu? Tarla bizim malımız. Ve herkesler diyor ki, tarlanı hemen geri alırsın.»

Ayşadudu kesti attı:

«İyi öyleyse, ben laf değil tarlayı isterim. Anladın mı?»

Duran da kesin konuştu:

«Tabi alacağız tarlamızı gız, sen ne zannettin?»

«Lafı boş ver tarlayı al!»

«Sen hele kes dırdırı, bozma benim kafamı...»

Ve birbirlerine küstüler. Konuşmuyorlar.

Duran'ın tam bu sıkıştığı, sabırsızlandığı sırada karakoldan çağırdılar. Çavuş:

«Emir var, ifadeni alıp savcılığa göndereceğim, Duran,» dedi.

Duran'ın ifadesinde bir değişiklik yoktu. Galip Bey'e anlattıklarının hepsini tekrarladıktan sonra:

«Çavuşum,» dedi, «ben tarlamı tez elden isterim. Ekin derimi gelmeden isterim. Öyle yaz hükümete.»

Çavuş:

«Öyle özetledim,» dedi.

«Bu tarla işiylen uğraşırken işe güce bakamadım. Belli başlı bir kış tedariki yapamadım. Üstelik çavuşum, iyice de borçlandım. Bunların hepisini hükümete yaz ki benim tarlamı tez elden bana teslim etsin. Beni şu can acısından kurtarsın.»

«Çavuş:

«Hepsini yazdım, özetledim. Öylece savcılığa göndereceğim,» dedi, Duran'ın çıkmasını bekler bir pozla ayağa kalktı.

Duran:

«Sağol çavuşum, varol, eksik olma.»

Doğru eve yöneldi. Giderken kendi kendine:

«Şu aksi avrada bir anlatayım hele de, içi bir rahatlasın. Çenesini birazcık tutsun. Beni dinden imandan çıkarmasın. Bir gün bir tarafına... Elimden bir kaza çıkacak... Bu gün iyice uyusun.»

Avurdu avurduna geçik, iyice incelmiş kolları, bacakları, kısa boyuyla, ellerini arkasına koydu, kendisine hiç de yakışmayan babacan bir pozla vardı Ayşadu'nun karşına dikildi. Durmadan gülümsemeye çalışıyordu.

Ayşadudu evin önünde ocakla, çocuklarla uğraşıyordu. O da kuru bir çöp gibiydi. Sallanıyordu. Giysisi ak suva bulaşşığı, yine kimin işinden geldiyse. Duran'ın çalımını görüyor, görmezden geliyordu. Onda birşeylerin var olduğu apaçıktı. Fakat sormuyordu. Küslerdi: «Ne o Duran bir haber mi var,» demiyordu. İnat etmişti demiyordu. Aslında sormak, konuşturmak için canı gidiyordu. Nasıl etsindi ki!

(DEVAM EDECEK)

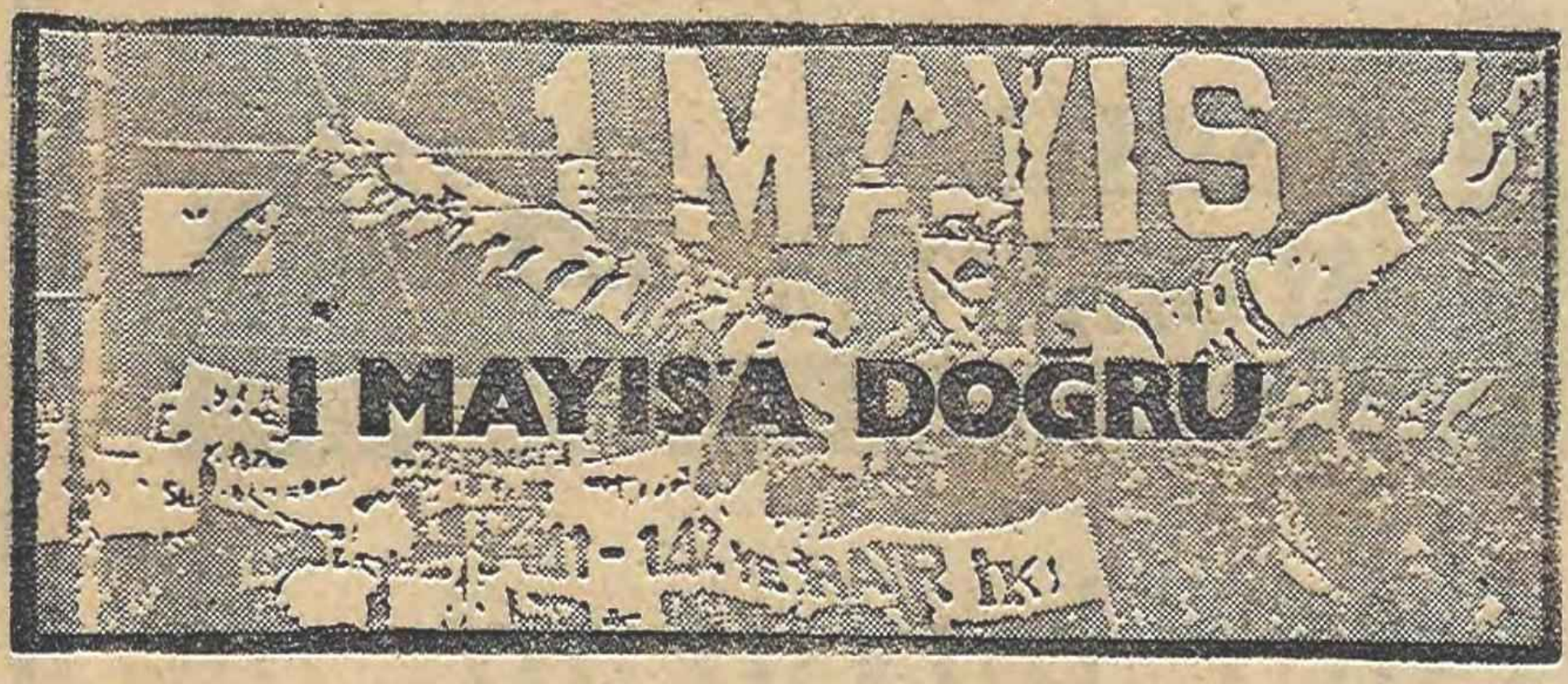

İngiltere'de 1 Mayıs Komiteleri kuruluyor

★ LONDRA'DA ÇALIŞAN VE OKUYAN TÜRKİYELİ İLERİCİLER 1 MAYIS'A DAHA YIĞINSAL BİR KATILIMI SAĞLAMAK, 1 MAYIS'I DAHA GENİŞ BİR ÇEVREYE YANSITABİLMEK İÇİN ORTAK BİR KOMİTE KURDULAR.

1 Mayıs 1978'e hazırlık çalışmaları bütün hızıyla sürüyor. İngiltere'nin dört bir yanında 1 Mayıs Komiteleri kuruluyor, fabrikalarda, okullarda, mahallelerde yeni komiteler oluşturuluyor.

Bilindiği gibi Londra'da geçen yıl Türkiyeli ilericilerin örgütleri 1000 kişilik bir kortejle 1 Mayıs kutlamalarına katılmışlardı. Kortej gerek disipliniyle gerekse coşkusuyla İngiltere demokratik kamuoyunun ilgisini üzerine toplamıştı.

Bu yılda Londra'da çalışan ve okuyan insanlarımızın örgütleri daha yığınsal bir katılımı sağlamak, 1 Mayıs'ı daha geniş bir çevreye yansıtabilmek için ortak bir komite kurdular. Komite'de şimdiden İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği, İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu, İngiltere Türkiyeli Kadınlar Birliği, Batı Londra İşçi Birliği, Kuzey Londra Wimpyleri 1 Mayıs Komitesi ve Kıbrıslı Türk ilerici yurtseverler bulunmaktadır. Londra 1 Mayıs Komitesi bir bildiri yayınlamış İngiltere'de yaşayan tüm ilerici-yurtseverlere, 1977 1 Mayıs'ının başarılı eylemini bu yılda tekrarlayabilmek için işyerlerinde, fabrikalarda, okullarda, mahallelerde 1 Mayıs'ların öneminin vurgulanmasını ve 1 Mayıs Komiteleri kurulmasını istemiştir.

Ayrıca 1 Mayıs kutlamalarının öncesinde, 28 Nisan Cuma akşamı Londra'da 1 Mayıs Kutlama Gecesi yapılacaktır. Geceye Türkiye'den konuk olarak Ruhi Su katılacaktır.

Gölcük Karamürsel bölgesinde 1 Mayıs belgileri gür seslerle haykırılıyor....

★ ASTER-İŞ SENDİKASI GÖLCÜK BÖLGE TEMSİLCİSİ VE 1 MAYIS GÖLCÜK-KARAMÜRSEL KOMİTESİ BAŞKANI CİHAN ÖZARI, 1 MAYIS HAZIRLIKLARININ CANLILIĞINI KORUDUĞU VE GİDEREK GELİŞTİĞİNİ BELİRTTİ...

KOCAELİ (İSTA)

DISK 5. Bölge Temsilciliği 1 Mayıs Komitesi'ne bağlı olarak Karamürsel - Gölcük'te oluşturulan komite çalışmalarının giderek geliştirildiğini açıklamıştır.

Karamürsel-Gölcük 1 Mayıs Komitesi Başkanı ve Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilcisi Cihan Özarı, hazırlıklar üzerine İSTA Ajansı'na yaptığı açıklamada, Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilciliği, TÖB-DER, Gölcük Halk Eğitimi Kültür Derneği, Kocaeli Devrimciler Birliği ve Halkevi'nin çalışmalarını yoğunlaştırdığını ve örgütlü çalışmalarının geniş düzeye yayıldığını belirtmiştir. Özarı, 1 Mayıs için seminerlerin düzenlendiğini, açıklayarak şunları söylemiştir:

Aster-İş Kocaeli Bölge Temsilcisi Cihan Özarı bir toplantıda konuşurken.

«Aster-İş, TÖB-DER, Kocaeli Devrimciler Birliği ve HED eskiden beri süregelen birlik ve dayanışma içinde savaşımlarını daha da pekiştirerek 1 Mayıs'a hazırlanmada en güzel çalışma örneklerini veriyorlar. Aster-İş, TÖB-DER ve KDB'nin her hafta üyelerine verdikleri kitle eğitim seminerlerinin konularını 1 Mayıs işçi sınıfının birlik ve dayanışma gününe ayırmaları ve seminerleri izleyen kitlelerin kabarıklığı dikkati çekerken, 1 Mayıs'a hazırlık çalışmaları da canlılık kazanmıştır.»

Eskişehir'de 1 Mayıs çalışmaları yoğunlaştı

«Biz aşağıda imzaları bulunan demokratik meslek ve yığın örgütleri olarak, ileri demokratik bir düzen savaşımında ön saflarda yer alarak savaşsız ve sömürüsüz bir dünya kurmak için, Türkiye İşçi Sınıfının devrimci sendikal örgütü DİSK'in öncülüğünde kutlanacak 1 Mayıs'ta işçi sınıfımızın yanında yer alacağımızı açıklarız.

Tüm barıştan, ilerlemeden yana yurtsever, demokrat kişi ve kuruluşların 1 Mayıs'a yığınsal katılımı sağlamak görevleridir.»

Maden-İş 12. Bölge Temsilciliği, Eskişehir Demokratik İşçi Birliği (EDİB), İKD, İGD İLD Eskişehir Şubeleri, Eskişehir İktisatçılar-İşletmeciler Kültür ve Dayanışma Derneği (İKD-DER), ve İlerici Şarhöyüklüler Derneği (İŞ-DER)'in ortak açıklamaları bu sözlerle bitiyor.

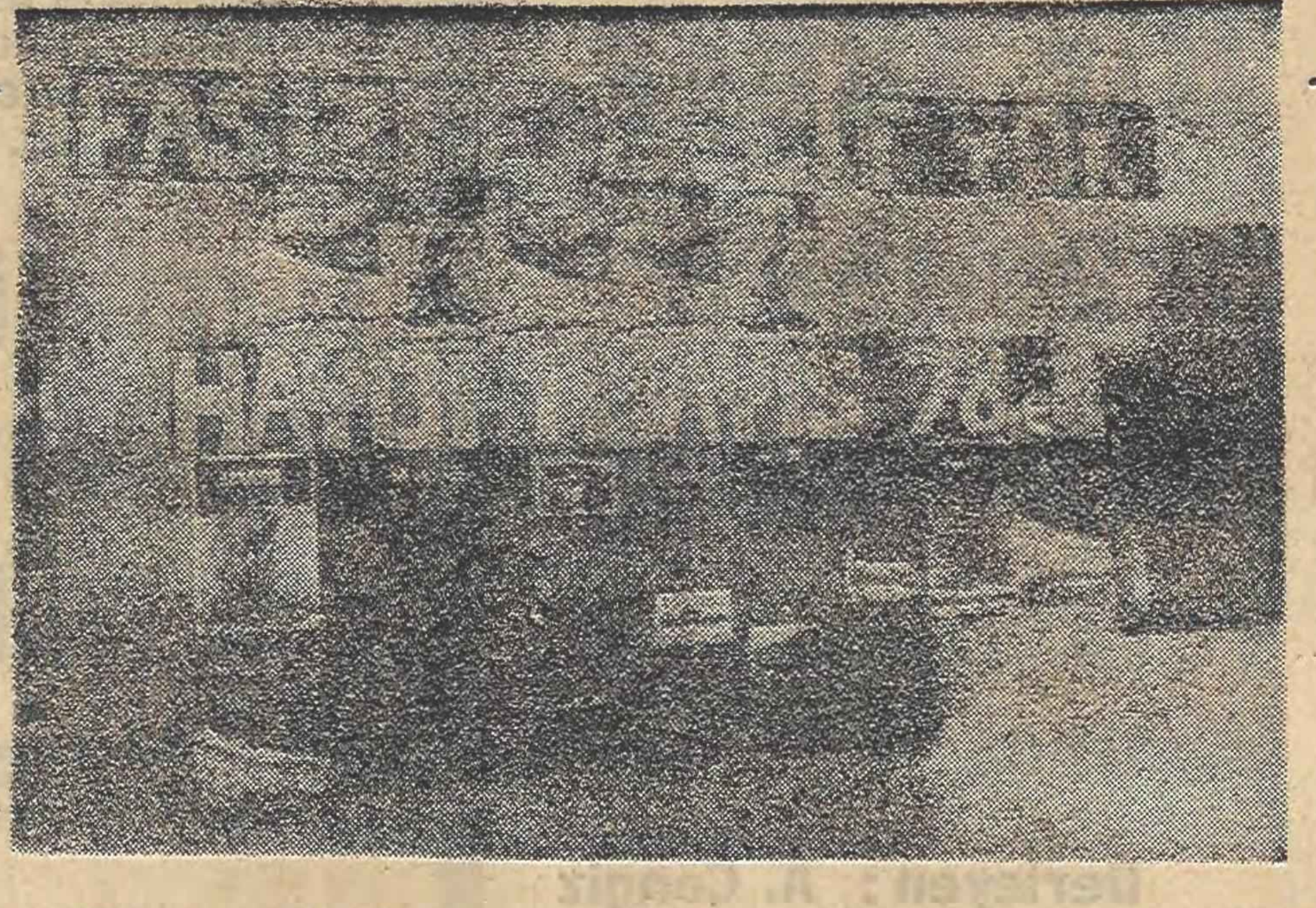

Philips işçileri :

"1 Mayıs'ta biz de bütün varlığımızı ortaya koyacağız,,

Söyleşi:
Ender ERKEK

1 Mayıs yaklaşırken tüm fabrikalarda çalışmalar, hazırlıklar iyice bir hızlanıyor. Demiri işleyen, pamuğu dokuyan eller pankartlara, kartonlara uzanıyor, istemlerini, umutlarını umulmaz bir incelikle döktürüyor.

PHİLİPS Fabrikası da bunlardan biri. Fabrika daha bir canlı, daha bir güzel olmuş o güzelim duvar gazeteleriyle. Duvar gazetelerinde 1 Mayıs'ın tarihçesi ve dünyada ve Türkiye'de 1 Mayıs'lar anlatılıyor. Yanlarında 1 Mayıs afişleri ve çeşitli sloganlar yazılı.

Fabrikadaki 1 Mayıs hazırlıklarını ve çalışmalarını görmek için gittiğimizde bizi karşılayan bekçi önce Personel Müdürü'ne, daha sonra da MADEN-İŞ Sendikası işyeri temsilcilerine haber vermişti. Personel Müdürü önce bizi içeri almak istemedi, ancak daha sonra işyeri temsilcileri, Personel Müdürü ve girişteki bekçi arasında birkaç telefon görüşmesinden sonra içeri girebildik.

Fabrika içinde oluşturulan komitelerden biri olan **«Basın-Yayın, Afişleme ve Propaganda Komitesi»** üyeleri karşıladılar bizi. Bu komiteden başka **«Hazırlık»** ve **«Genel Güvenlik»** Komiteleri de oluşturulmuştu Philips işyerinde.

«Hazırlık Komitesi'nin görevi nedir?.»

«1 Mayıs 1978'e eksiksiz ve tam olarak katılabilmek için gerekli bütün çalışmalar bu komite tarafından yürütülüyor. Ayrıca kullanılacak marşların ve sloganların provaları da bu komite tarafından yürütülüyor.»

«Peki ya Genel Güvenlik Komitesi'nin kuruluş amacı nedir?.»

«Genel Güvenlik Komitesi iki amaç için kuruldu. Birincisi 1 Mayıs'a kadar yapılacak çalışmalarda işyerindeki güvenliği sağlamak. İkincisi 1 Mayıs günü DİSK'e gönderilecek 100 kişilik güvenlik ekibini oluşturmak.»

«Güvenlik Ekiplerini oluşturmakta bir zorluk çekildimi?.»

«Aksine. Bu ekipleri oluşturmak çok kolay oldu. İşçi arkadaşlar gönüllü olarak bu görevi yüklenmek istediler.»

«Basın-Yayın Afişleme ve propaganda Komitesi'nin fabrika içindeki çalışmaları nelerdir?»

«Fabrika içinde afişleme çalışmalarımız var. Biri yemekhane girişine olmak üzere iki yere de duvar gazeteleri astık ve gördüğünüz gibi etrafını da 1 Mayıs afişleri ve çeşitli sloganlarla süsledik.»

«Duvar gazetelerini hangi amaçla astınız. Bu tür çalışmalarınız işveren tarafından engellenmek istendi mi?»

«Philips işçilerinin fabrika içindeki birlik ve dayanışması çok büyük bir potansiyele ulaşmış bir durumda. Bu nedenle kesin bir engelleme tavrı ile karşılaşmıyoruz. Duvar gazetelerine gelince, biz bu duvar gazetelerinde 1 Mayıs'ın tarihçesini ve 1 Mayıs'ların nasıl kutlandığı konusunu işlemeye çalıştık.»

Philips işyerinde çalışan 700 işçi bu ortam, bu potansiyel içinde 1 Mayıs 1978'i bekliyor ve şöyle diyorlar:

«Bu uluslararası birlik ve dayanışma gününde biz de bütün varlığımızı ortaya koyacağız.»

Maden-İş Sendikası ERKA Holding'e bağlı 5 işyerinde sözleşme imzaladı

Esinsel: "Sözleşmelerde kalıcı ve sınıfsal kazanımları gerçekleştirmek hedefimizdir,,

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası 1000 işçi adına ERKA Holdinge bağlı 5 işyerinde toplusözleşme imzalamıştır. Yüksek ücret zamları ve sosyal hakların alındığı toplusözleşmeyle çalışma saatleri haftada 46.5 saat olarak belirlenmiştir.

Erka Holding'e bağlı, Erka-Tek, Erka-Oto Radyo, Erka Balata Pankurt Sanayii, Çelik Yay Fabrikası'nda toplusözleşmenin sonuçlanması üzerine açıklamalarda bulunan Maden-İş Sendikası 1. Bölge Temsilcisi Suat Esinsel, toplusözleşmenin kalıcı kazanımlar taşıdığını belirtmiş, işçi sağlığı ve iş güvenliği tüzük hükümlerinin uygulanması için daha önce işveren temsilcilerinden oluşan komitenin çalışmalarına iki işçi temsilcisinin katılacağını açıklamıştır. Esinsel, bu komitenin çalışmalarında işçilerin denetim ve gözetimi olduğunu sınıfsal ve kalıcı bir kazanım olarak nitelediğini söylemiştir.

Erka Holding'e bağlı işyerlerinde birinci yıl ücretlere 12.5, ikinci yıl 13.5 lira zam yapılmıştır. İkramiyeler birinci yıl için 4, ikinci yıl için 5 maaşa çıkarılmıştır. Kıdem tazminatının 35 gün, işsizlik tazminatının 3 ay olarak belirlendiği toplusözleşme hükümlerinde izinlere ayrıca 4'er gün ilave yapılmıştır. Geniş ekonomik hakları içeren sözleşme ekonomik-demokratik savaşımın bir başarısı olarak değerlendirilmektedir.

Büyük Kızıldağ Krom Ocakları Maden İşçileri ücretlerini alamıyor...

KAYSERİ (İSTA)

Yeraltı Maden-İş Sendikası yöneticisi İsmail Akbaba, Merkeze bağlı Toklar bucağındaki Tok Madencilik İşletmesinin Büyük Kızıldağ krom maden ocaklarında çalışan işçilerin beş aydır ücret almadıklarını bildirmiştir.

Akbaba, işçilerin haklarını alabilmeleri için toplu grev haklarını kullanacaklarını belirterek şunları söylemiştir.

«Kızıldağ krom ocaklarında çalışan işçiler Aralık ayından bu yana beş aydır ücretlerini alamamışlardır. 1976 yılında işyeri için yetki alan sendikamız, bu işyerinde bir yıllık toplusözleşme imzalamıştır. Madenlerimizin yabancı patronlara nasıl yok pahasına satıldığını görüyoruz. Amerikalı ve İsveçli emperyalistler krom piyasasını ellerinde tuttukları için fiyatları istedikleri gibi ayarlıyabilmektedirler. Ancak emeklerinin karşılığını bekleyen işçilerimiz de köle değillerdir. Sendikamızın verdiği mücadeleyi ve işyerindeki işçilerin birliğini ve beraberliğini gören patronlar, işçilere çeşitli oyunlar tezgahlamışlar ve halâ da buna çalışmaktadırlar. Ancak bu hazırlanan oyunlar işçilerin bilinçli mücadelesi ile geri püskürtülmüştür»

Gök Inşaat'ta işçilerden habersiz "Gizli sözleşme,, bağıtlandı

★ «AYMİS» ADLI BİR SENDİKA 3 YILLIK SÖZLEŞMEYLE İŞÇİLERİN SENDİKAL HAKLARINI BOĞAZLADI.

Bilecik'e bağlı Osmanlı ilçesinde kurulu Gök İnşaat Prefabrik Fabrikasında Aymis adlı bir sendika işçilerden gizli olarak 3 yıllık bir sözleşme bağıtlamıştır. Keramik-İş Sendikasında örgütlenmeye çalışan işçiler ansızın ücretlerinde artış olması karşısında ücret artışı nedenini araştırmışlar ve iş yerinde kendilerinden habersiz olarak Aymis adlı bir sendikanın sözleşme bağıtlamış olduğunu öğrenmişlerdir

Bu sendikanın 3 yıllık olarak bağıtladığı sözleşmenin inşaat işkolunda bağıtlandığı ancak işyerinin toprak ve seramik işkolunda bir işyeri olduğu açıklanmıştır. Keramik-İş Sendikası Genel Merkezinden alınan bilgiye göre bu durum karşısında yasal girişimler yapılmış, iş yerinde bağıtlanan sözleşmenin yasal dayanaklarının olmadığı konusunda yargı organlarının kararlar alması için girişimler yoğunlaştırılmıştır.

Zonguldak maden işçileri sendikası sözleşme komisyonu hazırlıklarını tamamladı...

★ İŞ GÜVENLİĞİ VE İŞÇİ SAĞLIĞI KONULARINA SENDİKANIN NE DERECE ÖNEM VERDİĞİ İLERKİ GÜNLERDE BELİRLENECEK..

ZONGULDAK (İSTA)

Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının 8. Dönem toplusözleşme için oluşturduğu hazırlık komisyonu, çalışmalarını tamamlamıştır. İki ayı aşkın zamandır sürdürülen hazırlıklar toplusözleşmelerde sendika tarafından ileri sürülen hükümleri içermektedir.

Bilindiği gibi yeni dönem toplusözleşmelerde en önemli hüküm olarak işçiler tarafından işçi sağlığı ve iş güvenliği konuları olmuştu. Sendikanın dağıttığı anketleri toplu olarak dolduran işçiler formları sendika Genel Merkezine, temsilciler aracılığıyla ulaştırmışlardır. Toplusözleşme için oluşturulan Hazırlık Komitesi yeni dönem toplusözleşme taslağıyla getirilecek «yenilikleri» saptamaya çalışmıştır. Ancak bu dönemde de Maden işçilerine sözleşmeyle getirilecek olan hakların ne düzeyde olacağı belirtilmemektedir. Anket Formlarının nasıl dikkate alındığı ise bu nedenle belirsiz olmaktadır.

TÜTED İstanbul Şubesi 1 Mayıs hazırlık toplantılarına başladı...

TÜTED İstanbul Şubesi, 1 Mayıs hazırlık çalışmalarına başlamış ve ilk toplantısını Şube binasında Aksaray, Beyoğlu ve Şişli bölge örgütlenme komisyonlarının öncülüğünde yapmıştır. Toplantıda, CİA, MİT ve Maocu provakatörlerin kanlı saldırısına hedef olan 1 Mayıs 1977 kutlamalarını içeren filmin gösterilmiştir.

Çok sayıda üyenin katıldığı toplantıda, 1 Mayıs çalışmaları ile ilgili bilgi verilmiş ve yapılan konuşmalarda, teknik elemanların 1 Mayıs 1978'e kitlesel katılımını sağlamak amacıyla sürdürülen çalışmalar gözden geçirilmiş, bir dizi kararlar alınmıştır. Buna göre grevli toplusözleşmeli haklar almak, işçi-memur ayrımına son vermek, tüm teknik elemanların işçi sınıfı yolundaki birliğini sağlamak, 1 Mayıs'ta teknik elemanların kitlesel birliğini TÜTED'de güçlendirmek için mücadele etmek ve bu belgilerin tüm işyerleri biriminde yankılanması için sürdürülen çalışmaları hızlandırmanın ertelenmez bir görev olduğu vurgulanmıştır.

Öte yandan, aynı nitelikteki br toplantının Kadıköy Bölge örgütlenme Komisyonu öncülüğünde Maden-İş Dördüncü Bölge salonunda yapıldığı da belirtilmiştir.

Kütahya'da ve Afyon'da 1 Mayıs çalışmalarının her geçen gün yoğunlaştığı bildiriliyor...

ESKİŞEHİR
(Cemal OĞULTARHAN)
Bildiriyor

Kütahya ve Afyon'da da 1 Mayıs çalışmaları yoğunlaşıyor. Kütahya TÖB-DER lokali içinde 1 Mayıs köşesi yapma kararı almıştır. Yürütülen çalışmaların ilçelere ve köylere de yayılması için komiteler oluşturulmuş ve bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

Afyon'da da 1 Mayıs çalışmaları ilerliyor. TÖB-DER Afyon Şubesi üyelerine yönelik çalışmaların dışında çalışmaların genişlemesi için alt komiteler oluşturmaya başlamıştır...

Bank-Der, 1 Mayıs hazırlıklarını sürdürüyor

Kısa adı Bank-Der olan Tüm Kamu Banka ve Büro Çalışanları Birleşme ve Dayanışma Derneği, 1 Mayıs 1978'e yığınsal bir şekilde katılmak için bir süreden beri yaptığı çalışmaları hızlandırmıştır. Bank-Der, 1 Mayıs'ta kullanmak üzere, üzerlerinde **«Bank-Der», «Tüm çalışanlara sendikal haklar tanınmalı»** yazan büyük bez pankartlar hazırlamış, bunun yanı sıra çeşitli sloganları içeren pankartları da hazırlamaya başlamıştır.

Önceki gün Bank-Der Genel Başkanı Vedat Tellioğlu'nun üyelerle birlikte 1 Mayıs çalışmaları ile ilgili olarak yaptığı toplantıdan sonra İSTA muhabirine verdiği bilgilerde, dernek üyelerinin 1 Mayıs İşçi Bayramı'na yığınsal katılımlarını sağlamak için işyeri düzeyinde temsilciler saptandığını ve 1 Mayıs İşçi Bayramı'nın önemini anlatan bildiriler hazırlandığını, ayrıca, üyelerinin DİSK'in 1 Mayıs ile ilgili afişlemelerine katılma kararı aldıklarını söylemiştir.

Sovyetler Birliği

(Baştarafı 1. Sayfada) birlerinin öğrendiğine göre Sovyetler Birliği Genelkurmay Başkanının geçen hafta gelmesi gerekirken seyahatını bir hafta süre ile ertelemesinin nedeni **Cyrus Vance**'nin ani olarak yaptığı Sovyetler Birliği ziyaretidir. **Cyrus Vance** daha önceden planlanmamasına rağmen geçen hafta başında Sovyetler Birliği Devlet Başkanı **Brejnev**'le görüşmek üzere Sovyetler Birliği'ne gitmiştir. **Brejnev**'in silahsızlanma baş danışmanı olan Genelkurmay Başkanı bu ziyaret nedeniyle zorunlu olarak Türkiye ziyaretini ertelemek durumunda kalmıştır Aynı zamanda NATO Müttefik Kuvvetler Komutanının da Türkiye ziyareti Sovyet Genelkurmay Başkanının geçen haftaki ziyaretini aksatan bir başka neden olarak gösterilmektedir.

Sovyetler Birliği Genelkurmay Başkanı bugün Ankara'ya geldikten sonra önce Anıtkabri ziyaret edecek daha sonra Genelkurmay Başkanı **Kenan Evren** ve Milli Savunma Bakanı **Hasan Esat Işık**'la birer görüşme yapacaktır. 26 Nisan Çarşamba günü Başbakan **Bülent Ecevit** tarafından kabul edilecek olan Sovyet Genelkurmay Başkanı Ankara ve İstanbul'daki bazı askeri birlik ve kurumları ziyaret ettikten sonra 28 Nisan Cuma günü Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk** tarafından kabul edilecektir. Konuk Mareşal ve beraberindeki heyet, 29 Nisan Cumartesi günü Ankara'dan ayrılacaklardır.

ROMANYA BAŞBAKANI GELİYOR

Öte yandan Başbakan **Bülent Ecevit**'in konuğu olarak Romanya Başbakanı **Manea Manescu**'da bugün Ankara'ya gelecektir. Konuk Başbakan 4 gün sürecek olan görüşmeleri sırasında iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari işbirliğinin gelişmesi yolunda yapılacak çalışmalara katılacaktır.

Sovyet

(Baştarafı 1. Sayfa'da) bir belirtisi olduğuna işaret ederek **«bunu Sovyetler Birliği halkları ile Türkiye halkı arasındaki dostluğun gelişeceğine bir katkı olarak değerlendiriyoruz»** demiştir.

Galina **Sorokina** konuşmasında son yıllarda sosyalist ülkelerin gösterdiği gayretler, uluslararası işçi hareketleri ve kalkınmakta olan ülkelerin yürüttükleri savaşım sayesinde dünyada olumlu gelişmeler olduğunu belirterek şunları söylemiştir:

«Bu olumlu gelişmeler, uluslararası sendika hareketini de etkilemiştir. Son yıllarda bütün sendikalar ve türlü uluslararası örgütlere mensup olan sendikalar arasında uluslararası ilişkiler daha geniş olmuştur. Bütün bu noktalar ideolojik yönleri ne olursa olsun, bağlı oldukları uluslararası örgütler ne olursa olsun uluslararası sendika müfrezelerinin eylem birliği için gerekli ve elverişli ön nedenleri yaratıyor. Türlü türlü ülkelerdeki sendikalar çeşitli koşullar altında faaliyet gösterdikleri halde, sendikaları yakından ilgilendirmekte olan ekonomik, sosyal ve politik sorunlar sürekli vardı ve vardır.»

Galina Sorokina konuşmasında sendikaların genel kurulunun Sovyetler Birliğinin kuruluşunun 60'ıncı yıldönümüne rastlayan olağanüstü günlerde yapıldığını belirterek şöyle demiştir:

«Ülkemizde genel hizmetlerin gelişmesi, doğrudan doğruya sendikamızın gösterdiği faaliyete bağlıdır. Sendikamız, bütün Sovyet sendikaları oldukları gibi, kamu üretiminin planlanmasına ve yönetimine fiilen iştirak eder. Çünkü emekçilerin refah ve bölük seviyelerinin yükseltilmesi herşeyden evvel üretimin başarılı gelişmesine bağlıdır. Sendikamız iş emniyeti alanında ve iş yasaları uygulamasında denetim yapmakla görevlidir.»

Alman

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dayanışma günüdür» **diye başlayan FİDEF'in çağrısında, Türkiye'deki işsizliğe, faşist teröre karşı demokratik hakları için yürütülen savaşımın sonuna kadar destekleneceği belirtilerek özetle şu konulara değinilmiştir:**

«1 milyondan fazla işsizin bulunduğu F. Almanya ve Batı Berlin'de sendikal ve demokratik haklara durmadan saldırılıyor. Yabancı işçilerin durumları daha da kötüleştiriliyor. Kısacası patronlar, krizin yükünü yerli - yabancı işçilere yıkmaya çalışıyorlar. Böyle bir dönemde 1 Mayıs ayrı bir önem taşıyor.

Federal Almanya'da yabancı işçilerin haklarını kısıtlama çabaları, işçi sınıfı ve emekçi halkın sosyal ve demokratik haklarına karşı yapılan saldırının bir parçasıdır. Bu bakımdan yabancı işçilerin durumlarının düzeltilmesi, yeni haklara ve hak eşitliğine kavuşturulması, ancak Federal Almanya işçi sınıfı ve diğer demokratik güçlerin, tekellerin saldırılarına geri püskürtmeleri ve yeni haklar kazanmalarıyla olanaklıdır. Bunun için yabancı işçilerin yeri, Alman işçilerinin yanı, onların birlik sendikaları DGB'nin içidir. Yabancı işçilere hak eşitliği belgisinin hayata geçirilmesinin tek yolu budur.»

Faşistler dün

(Baştarafı 1. Sayfa'da) **Kâzım Turan'ı** Ülkü Ocakları 2. Başkanı **Sedat Şık** öldürmüştür.

İGD Balıkesir Şubesi 3 gün dür Balıkesir'de faşistlerin çıkarttıkları olayları, tüm yurtta çıkarttıkları provokasyonların bir parçası olarak nitelemiştir.

ANKARA

★ Ankara'nın Zafertepe semtinde, gece kahvehaneden çıkan CHP'lilere faşistler ateş açmış ve İbrahim Akgülü ve Müslüm Ökmen yaralanmıştır.

★ Ankara'da önceki gün kendilerini polis olarak tanıtan beş kişi bir kahvehaneden çağırdıkları 4 kişiye tabanca ile ateş etmişler ve bir kişiyi yaralamışlardır.

★ İlerici Liseliler Derneği Ankara Şubesi'nin Yönetim Kurulu üyesi Gazi Zorlu ve İLD üyesi, Etlik Lisesi öğrencilerinden Gazi Biçer, adam dövmek iddiasıyla gözaltına alınmış ve ilk sorgularından sonra tutuklanmışlardır. Bu arada İLD Yönetim Kurulu üyesi Hasim Keskin ise bir komandonun öldürülmesi olayı ile ilgisinin olmadığını kanıtlamasına rağmen tutuklanmıştır.

★ Öte yandan Ankara'da bir Bayram Atakul adlı bir TÜTED üyesinin Etlik'ten Ulus'a gitmek üzere dolmuşa binerken Etlik Ülkü Ocaklarına üye olan faşistler tarafından saldırıya uğradığı bildirilmiştir.

★ TUTED Genel Sekreteri **Haluk Orhun** İskenderun Demir-Çelik Tesislerine MC döneminde yerleştirilmiş olan faşistlerin **Secaattın Uygeç** adlı bir ustabaşıyı ağır biçimde yaraladıklarını bildirmiştir. Orhun, faşistler hakkında hiçbir işlem yapılmadığını belirterek, «İsdemir çalışanları yıllardan beri başarıyla göğüsledikleri bu saldırılara gereken cevabı da en iyi şekilde verecek güçtedir» demiştir.

Cebeci İmrahor Caddesi 78/9'da oturan **Ali Sağlam** adlı şahsın evi ile Mamak Küçük Su Deposu üstünde oturan **Rıza Ersin ve Bayram Aktaş**'ın oturduğu 119 numaralı evin bahçesine patlayıcı madde atılmıştır.

ADANA

★ Adana'da devrimci öğrencilerin devam ettiği bir kahveye sabaha karşı patlayıcı madde atılmıştır.

İlgililer, devrimci öğrencilerin geldiği bu kahveye daha önce de patlayıcı madde atıldığını bildirmişlerdir.

URFA

★ Hilvan'ın Oymaağaç Köyünde henüz kimlikleri açıklanmayan 2 kişi, 2 otomatik tüfek, 1 tabanca ve 25 mermi ile yakalanmıştır.

İSTANBUL

★ Fatih'te komandoların kalmakta oldukları Nevşehir Öğrenci Yurdu'na dün sabah saat 10.20 sıralarında 34 VS 160 plaka numaralı bir otomobilden patlayıcı madde atılmıştır.

Binada zarara yol açan patlamada can kaybı olmadığı öğrenilmiştir. Görgü tanıkları söz konusu otomobilde dört kişinin bulunduğunu bildirmişlerdir.

☆ Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi geçtiğimiz cuma gecesinden bu yana tam dört kez çelik yelekli, stenli polisler tarafından basılarak aranmış, herhangi bir suç aletinin bulunmadığı aramalarda biri kadın, 23 kişi gözaltına alınmıştır.

★ İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi ekipleri yaptıkları kontrolde bir cezaevi kaçağının otomobilinde 29 tabanca ve bir sustalı bıçak ele geçirmişlerdir.

MALATYA

★ Malatya'da güvenlik kuvvetleri tarafından şüpheli görülen yerlerde sürdürdükleri arama sonucu bir su kuyusu içinde 52 dinamit lokumu ve çok sayıda fitil, kapsül elegeçirilmiştir. Bu arada aynı kuyu içinde 18 Nisan günü tahrip edilen dükkanlardan yağmalanmış çeşitli eşya da bulunmuştur. Öte yandan bir minibüste 3 tabanca ele geçirilmiş ve dinamit, tabanca ve yağmalama olayı ile ilgili 6 kişinin gözaltına alındığı bildirilmiştir.

★ Konya'nın Çumra İlçesinde bir kahvehaneye saldıran faşistler bir kişiyi yaralamıştır. Olayla ilgili olarak yakalanan 7 kişi mahkemece ilk sorgularından sonra tutuklanmışlardır.

★ Konya'da önceki gece şehrin en işlek caddesinde büyük bir patlama olmuş ve çevredeki binaların camları kırılmıştır.

EDİRNE

★ Üç mahkum Edirne Cezaevi'nden gardiyan elbisesi giyerek firar etmiştir. Şerafettin Dağ, Sedat Tek ve Necmi Arıtıcı adlı üç mahkum gece saat 24 sıralarında tutuklu bulundukları Edirne Kapalı Cezaevi'nde görevli iki gardiyanı bağlayıp cezaevi arabasına binerek kaçmışlardır.

İZMİR

Tariş Genel Müdürü Gönenç, Tariş iş yerleri yöneticilerinin evlerine yöneltilen bombalı saldırıların, iş yasasına aykırı eylemde bulundukları gerekçesiyle işlerine son verilen MİSK üyesi işçilerce yaratıldığını belirtti.

Merkez'e bağlı İshakçelebi bucağında çıkan siyasi tartışma cinayetle sonuçlanmış, Ülkü-Köy Derneği Başkanı **Ömer Şenocak**, CHP sempatizanı iki kardeşi kurşun yağmuruna tutarak birinin ölümüne birinin de ağır şekilde yaralanmasına sebep olmuştur.

Belediye binası önünde davul zurna ile gösteri yapan CHP'li gençlere MHP'liler saldırmış güvenlik kuvvetlerinin olaya müdahalesi ile bucakta durum sakinleşmiştir.

Ancak Ülkü Ocakları üyesi olduğu bildirilen Hacı Şenocak adlı genç CHP'lilerden dayak yediğini öne sürerek durumu babasına bildirmiştir.

Ülkü-Köy Derneği Başkanı olan **Ömer Şenocak**, Belediye Meydanına gelmiş ve tabancasını CHP'li gruba yönelterek rasgele ateşlemiştir. Olay sırasında **Cavit Güdücü** ölmüş, kardeşi **Muzaffer Güneş** ise ağır şekilde yaralanmıştır.

Daha sonra olay yerinden kaçmayı başaran Ülkü-Köy Derneği Başkanı **Ömer Şenocak** güvenlik kuvvetlerinin aramaları sonunda sabaha karşı gizlendiği bağ evinde yakalanmıştır.

Topkar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tir. Türkiye işçi sınıfının, davasının sahibi olduğunu da kaydeden **Topkar**, fakirlikle zenginliğin yanyana yaşamasına müsaade edilmeyeceğini, bugün ülkemizde kalkınmanın yükünü işçi sınıfının çektiğini söylemiş, orta sınıfları ezmeyecek nitelikteki vergi yasasını desteklediklerini açıklamıştır.

Divan Başkanlığına **İhsan Dündar**'ın getirildiği Genel Kurul'da, grevin bir amaç olmayıp araç olduğunu da belirten **İsmail Topkar**'ın konuşmasından sonra diğer konukların konuşmalarına geçilmiştir. Genel Kurula bir mesaj yollayan **Ecevit** ise bu mesajında ülkenin zor koşullar içinde ele alındığını, demokrasinin ve ekonominin mutlaka bu yıl içinde düzlüğe çıkartılacağını belirtmiş, dünya ve ülke durumunu iyi değerlendirebilecek bilinç düzeyinde bulunan Petrol-İş Genel Kurulunun bu gerçekleri gözönünde tutacağına inandığını söylemiştir.

4 gün süreceği bildirilen Petrol-İş Genel Kurulu, çalışmalarına devam etmektedir.

Faşist saldırılar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Faşistler dün sabahın erken saatlerinde okulu işgal etmişler ve yeni kayıtlı olan 127 öğrenciyi derslere sokmamışlardır.

BURSA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Bursa Eğitim Enstitüsü, faşistlerin tahrikleri sonucu meydana gelen gergin hava nedeniyle Müdür Mustafa Kaya tarafından perşembe günü sabahına kadar öğretime kapatılmıştır.

DEDEKORKUT EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Kars'ın Iğdır İlçesinde önceki gün yüzleri maskeli faşistlerin ilçede 200'den fazla işyerini tahrip etmesi üzerine gerginleşen hava üzerine çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı ve ilk ve orta dereceli okulların 3 gün süreyle kapatıldığı bildirilmektedir. Bu arada dün açılması kararlaştırılan Kars'daki Dedekorkut Eğitim Enstitüsü'nün açılışı 27 Nisan'a ertelenmiştir.

RİZE EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Fındıklı, Ardeşen ve Pazar istikametinden Rize Eğitim Enstitüsüne öğrenci taşıyan minibüse, Çayeli'ne giriş tünelinde üç adet bomba atılmıştır. Atılan bombalardan biri patlamış, diğer ikisi ise patlamadan ilgililerce imha edilmiştir. Patlayan bomba ise minibüse isabet etmemiştir.

SAMSUN EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Geçtiğimiz pazartesi günü kimlik kartlarında tahrifat yapıldığı ve faşistlerin saldırıları sonucu gerginleşen hava nedeniyle kapatılan Samsun Eğitim Enstitüsü'nün açılışı üç gün daha ertelenmiştir. Bu arada Enstitü Kurulu dün toplanarak Bakanlıkça alınması gereken tedbirlerin henüz alınmadığı ve haftada 300 saatin boş geçmekte olan dersler için öğretmen atamanın yapılmadığı gerekçesiyle kapatma kararını aldığı belirtilmektedir.

URFA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Urfa Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Fevzi Uzun, önceki gece henüz kimliği belirlenemeyen şahıslarca Sarayönü Caddesinde tabanca ile yaylım ateşine tutularak vurulmuştur. Bacağından yaralanan öğrenci, Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alınmış, kovuşturmaya başlanmıştır.

İZMİR EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Dün sabah sıkı güvenlik önlemleri arasında açılan İzmir Eğitim Enstitüsü'nde derslere başlanamamıştır.

Öğrenciler sabah okul girişinde çok sıkı biçimde arandıktan sonra içeri alınmışlardır.

Bu arada, polise yapılan bomba ihbarı üzerine öğrenciler derslere sokulmamışlardır. Bomba imha ekibinin tüm aramalarına karşın bomba bulunamamış ancak öğrenciler sınıflara girmemişlerdir.

Bunun üzerine okul yöneticilerince yapılan açıklamada derslere bugün başlanacağı bildirilmiştir.

Van Eğitim Enstitüsünde dün sabah faşistlerin saldırısı sonucu bir kız öğrenci başından ağır, şekilde yaralanmıştır.

Öğretime yeni açılan Eğitim Enstitüsüne alınan öğrencilerin üzeri polis tarafından aranmış daha sonra içeri sokulmuştur. Bu arada dışarıda bekliyen faşistlerin yeni kayıt yaptıran öğrenciler üzerine saldırması üzerine **Gülfinaz Yeşil** adlı kız öğrenci başından taşla ağır şekilde yaralanarak devlet hastanesine kaldırılmıştır.

Vali Bekir Öztürk, olayla ilgili olarak üç öğrencinin gözaltına alındığını ve okulun süresiz kapatıldığını söylemiştir.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yicisi durumunda olurlarsa toplumdaki bunalım daha da yoğunlaşır» demiştir.

Başbakan Ecevit, Rektörler ile toplantısından önce yaptığı konuşmada Türkiye'deki hızlı gelişme çabalarının düzensiz ve adaletsiz biçimde sürdürülmek istenmesinin toplumdaki bunalımın nedenlerinden birini oluşturduğunu kaydederek özetle şunları söylemiştir:

«Bilindiği gibi bir kaç yıldır Türkiye, Cumhuriyet tarihinin en ağır bunalımından geçiyor. Bu bunalım hem ekonomik, toplumsal alanda, hem de siyasal alanda kendisini gösteriyor. Dış ilişkiler alanında da bu böyledir. Ve bu bunalım döneminin en çok sıkıntısını çekenlerin arasında da Üniversite ve genellikle eğitim kurumlarımız gelmektedir. Bize düşen görev sanırım iki yönlüdür. Bir yandan üniversiteleri ve eğitim kurumlarımızı bu bunalımın olumsuz etkilerinden mümkün olduğu kadar hızla, geniş ölçüde kurtarmaya çalışmak, ama bir yandan da toplumun bu bunalımlardan çıkışında üniversitelerin etkinliği ve yol göstericiliğini arttırmak.»

Ecevit, daha sonra üniversitelerin özerklik bakımından Türkiye'de kıvanç verici bir düzeyde olduğunu öne sürerek bazı bilimsel özerkliğin tüm olduğu üniversitelerde mali özerkliğin olmadığını belirtmiş ve bu sorunların üzerine gidileceğini söylemiştir.

Başbakanlıkdaki Bakanlar Kurulu Odasında yapılan toplantıya, Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığında şu üniversitelerin rektörleri ve temsilcileri katılmışlardır:

«Haluk Alp (İstanbul Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Tahsin Özgüç (Ankara Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Necati Akgün (Ege Üniversitesi Rektörü), Prof. Ahmet Özel (Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Kuryit Ertuğrul (Atatürk Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Mustafa Doruk (Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektör Vekili), Prof. Dr. Doğan Karan (Hacettepe Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Abdullah Kuran (Boğaziçi Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Lütfullah Aksıngur (Çukurova Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Servet Bilgin (Anadolu Üniversitesi Rektörü, Prof. Dr. Muvaffak Akman (Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Süreyya Aybar (İnönü Üniversitesi Kurucu Retörü), Prof. Dr. Mustafa Temizel (Fırat Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Ömer Serhi Tezok (Bursa Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Tahsin Tuncalı (19 Mayıs Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. Ali Rıza Çetik (Selçuk Üniversitesi Rektörü), Prof. Dr. İsmet Aka (İstanbul Teknik Üniversitesi Rektör Vekili), ve Prof. Dr. Asım Durhan (Diyarbakır Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Vekili).

Yahya Demirel'in nasıl pasaport aldığı araştırılıyor

ANKARA (A.A.)

Ankara Emniyet Müdürü **Muhittin Yükseloğlu, Yahya Demirel**'in Ankara Emniyet Müdürlüğünden pasaport alması ve bu pasaportla yurt dışına çıkması olayının **«tahkik»** edilmekte olduğunu söylemiştir.

Yahya Demirel hakkında mahkemece verilmiş ve Yargıtayca onaylanarak kesinleşmiş 1 yıl 5 aylık mahkumiyet ile çeşitli vergi, sigorta cezaları bulunduğu halde, Ankara Emniyet Müdürlüğünden aldığı pasaportla, Suriye'ye geçmiştir.

Ankara Emniyet Müdürü **Muhittin Yükseloğlu**, bu konudaki soruları yanıtlarken şöyle konuşmuştur:

«Bakanlık olayı tahkik ediyor. Bu işlem sürerken konuşmam doğru olmaz. İlk tahkikat sonuçlandıktan sonra bir açıklama yapılacaktır»

Ankara Emniyet Müdürü, Pasaport Şubesi ilgilileri hakkında bir soruşturma açılıp açılmayacağı yolundaki soru[illegible] **«Konu tahkik edili[illegible] tahkikattan sonra gereken yapılacaktır. Gerekirse soruşturma açılacaktır»** yanıtını vermiştir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Hedef Bir Milyar Dolar

(Baştarafı 3. Sayfa'da)

Öte yandan, Sovyetler Birliği'nin aynı doğrultuda sistemli, sürekli ve kolaylaştırıcı adımlar attığı da gözden kaçmıyor. Sovyet dokuzuncu beş yıllık planında, gelişmekte olan ülkelerle yapılan ticaretin parasal değeri 23 milyar rubleyi (bir ruble bir dolar kabul edilirse) aşmakta. Yeni plan döneminin (1976-1980) ilk iki yılında ise, aynı değer 15 milyara ulaştı. Bu matematik ilerleme gözönüne alınırsa, geri kalmış ülkelerin ticaret ilişkilerinde zarar gördükleri batı'dan yavaş yavaş sosyalist ülkelere doğru yöneldikleri ortaya çıkmış olur. Uluslararası yeni ekonomik düzen isteğinin gerekçesi de, zaten bu haksız ve adil olmaktan uzak ilişkiden kaçış değil mi?

Elçi: 2'nci Boğaz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) şöyle konuşmuştur:

«Bilim adamları bu büyük projeyi kamuoyu önünde tartışacaklardır. Bu proje Türkiye'nin ulaşım politikasında bir dönüm noktası niteliğindedir. O nedenle kamuoyu önünde tartışılmasında yarar gördük. İktidara geldiğimiz zaman, ikinci Boğaz Köprüsü projesi ihale aşamasındaydı. Hatta görevi devralacağımız gün, ihale için tören yapılacaktı. Daha göreve başlama olanağını bulamadan, telefon ederek ihaleyi durdurttum.»

İHALE NEDEN DURDURULDU?

Bayındırlık Bakanı Elçi şöyle devam etmiştir:

«MC, ikinci Boğaz Köprüsünün fizibilite projesini Freeman Fox adındaki İngiliz firmasına yaptırmıştı. Projeyi yine bu firma üstlenmişti. İnşaat da buna verilmek isteniyordu. Olaya el koyup durdurttuk. İngiliz firması, projeyi cazip göstermek için çevre yollar ve kente bağlanacak yolları hesaba katmamıştır. Bunun dışında projeyi 5 milyar liralık bir maliyet hesabıyle ortaya çıkarmıştır.»

KÖPRÜLER TUZAĞI

«MC zamanında hazırlanan proje bir köprüler tuzağıdır» diyen Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi şöyle konuşmuştur:

«MC'nin hazırladığı proje uygulamaya konulduğu takdirde yeni yeni köprülere gereksinme duyulacaktır. Her köprü yeni bir köprüyü doğuracaktır. Ayrıca Türkiye'nin gelecekteki ulaşım sorunu da karayoluna bağlanacaktır. Böylece ulaşımda dışa bağımlılık süreklilik kazanacaktır. Avrupa'nın gelişen otomotiv sanayi için Türkiye pazar olmakta devam edecektir. Sadece otomobil pazarı olmakla kalmayacak, Türkiye ayrıca yedek parça için de iyi pazar olmakta rolünü oynamağa devam edecektir. Ayrıca, Türkiye'nin taşıma sorununun kara yoluna bağlı kalması, ekonomilerini petrola bağlı gören ülkeler için de Türkiye tatlı kârlı pazar olmakta devam edecektir.»

DEMMİRYOLU TEK SEÇENEK

Türkiye'nin geleceği için ulaştırmada demiryolunun tek çözüm seçeneği olduğunu belirten Bayındırlık Bakanı **Elçi**, bu amaçla temel çözüm yolundaki çalışmaların yoğunlaştırıldığını söylemiştir.

«Boğaz Köprüsünden demiryolunu geçirmek başlıca hedefimizdir» diyen Elçi açıklamasını şöyle sürdürmüştür:

«Demiryolu her yönüyle ekonomiktir. Bir demiryolu şeridi, yedi karayolu şeridine eş değerde taşıma görevi yapabilecektir. Hem toprak kaybının önüne geçilmiş olur, hem de enerji kaybı önlenir, bu yoldan... O nedenle taşımada, demiryoluna ağırlık vereceğiz.»

Otomativ

(Baştarafı 1. Sayfa'da) konuyla ilgili tebliğinde, ilgili firmaların, ürünlerinin vergisiz sınai maliyetinin bir süre önce Resmi Gazetenin mükerrer sayısında yayınlanan tebliğ esaslarına göre saptanacağı belirtilmiştir.

Tebliğde, Renault ve Murat otomobillerinin fabrika satış fiyatlarının, otomobillerin ilk 250 bin liralık dilimi için yüzde 9 ve 250 bin liranın üstündeki dilimi için de yüzde 66 oranında kâr konularak saptanacağı kaydedilmiştir.

Bakanlık tebliğinde ayrıca otomobillerin fabrika satış fiyatlarının üzerine yüzde 5 kâr konularak peşin toptan satış fiyatının, yüzde 9 kâr konularak da perakende peşin satış fiyatının saptanacağı bildirilmiştir. Tebliğde, yüzde 5'lik peşin toptan fiyatlarının Murat ve Renault otomobilleri için uygulanmayacağı da ifade edilmiştir.

Türk - İş

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ta İstanbul'da yapılacak gösteri, işçi sınıfımızın değil, Türkler, Ertürk ve Baştürk gibilerin merasimi olacaktır. Sahte 1 Mayıslara artık yeter» demiştir.

Hava ulaşım

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Hava-İş Sendikası Başkanı 1 Mayıs İşçi Bayramına katılacak mısınız sorusuna da «Katılmakla komünist, katılmamakla milliyetçi olunmaz, sendika olarak katılma kararı alabiliriz, şimdi daha önemli sorunlarımız var» diye cevap vermiştir.

Hava-İş Sendikasının Yeşilköy'deki grev yerlerini dün DİSK ve TÜRK-İŞ'e bağlı bazı sendikalardan temsilciler ziyaret ederek başarı dilemişlerdir.

İZMİR'DE DE GREV OLASILIĞI VAR

Öte yandan Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikası İzmir Şubesi Sekreteri **Altan Ergenekon**, THY grevinin yalnızca İstanbul'da başladığını ancak kademeli olarak uygulandığı için İzmir'de de başladığını ancak kademeli olarak uygulandığı için İzmir - de de başlatılabileceğini söylemiştir.

Bu konuda Hava-İş Sendikası Genel Merkezinden talimat beklendiğini kaydeden **Altan Ergenekon, «Amacımız yıkım değil, hakkımızı almak»** demiştir.

Ergenekon, şöyle devam etmiştir:

«Merkez olan Yeşilköy Havaalanı'nda grev dün gece saat 23.00'de başladı. Ancak herhangi bir emir verilmediği için Çiğli Havaalanındaki personele işleri aksatmadan sürdürmesini bildirdik.

Grev kademeli olarak uygulanmaya başlamıştır. Yani Genel Merkezimiz, bize yeni bir talimat vererek İzmir'de de grevi başlatabilir. Ya da ücretler konusunda Genel Müdürlük ile sendikamız arasında anlaşma sağlanır, grev sona erer. Böylelikle ülke ekonomisine zarar verilmemiş olur.»

İstanbul PTT Bölge Başmüdürlüğünden

1 — Bölgemiz ihtiyacı olarak mühürlü numunemize göre 2000 blok para gönderme dekontu, 10.000 Blok Halka ait Telgraf kağıdı ile 20.000 adet büyük boy başlıklı zarf satınalınacaktır.

2 — İhale 9.5.1978 Salı günü saat 15.30'da Büyükpostahane binası ikinci katında toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin usulüne göre tanzim edilmiş kapalı yazılı teklif mektuplarını ihale günü saat 14.30'a kadar makbuz mukabili Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğüne tevdi edilmesi gerekmektedir.

4 — Şartnamesi ve numunesi iş günlerinde mesai saatleri dahilinde Malzeme Müdürlüğünde görülebilir.

5 — Postada vaki olacak gecikmeler kabul olunmaz.

6 — Teşekkülümüz 2490 sayılı artırma ve eksiltme kanununa tabi olmayıp ihaleyi dilediğine yapmakta veya hiç yapmamakta serbesttir.

(Basın 14042 — 204)

Sarıkamış Cumhuriyet Savcılığından

(İ L A N)

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedel	Geçici teminat	İhalenin şekli
1 — Ekmek	20.000 Kğ.	101.700.—	7.628.—	Kapalı zarf
2 — Çiğ gıda maddesi (6 tür)	6 Kalem	113.800.—	8.535.—	Kapalı zarf

1 — Sarıkamış Kapalı Cezaevinin 1978 yılı ihtiyaçları kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılmıştır.

2 — İhale 3. 5. 1978 Çarşamba günü saat 14.00 te C. Savcılığı odasında yapılacaktır.

3 — Buna ait şartname her gün mesai saatleri içinde C. Savcılığında görülebilir.

4 — Taliplilerin ihale saatinden bir saat önce zarflarını vermeleri şarttır.

5 — Postadaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın 14107 — 208)

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika'da kadın

Kadınlarımız 1 Mayıs - 78'de de alanları dolduracak...

Geçen yıl alanı kana bulayanlara «yıldırdık» deme fırsatı verilmeyecek

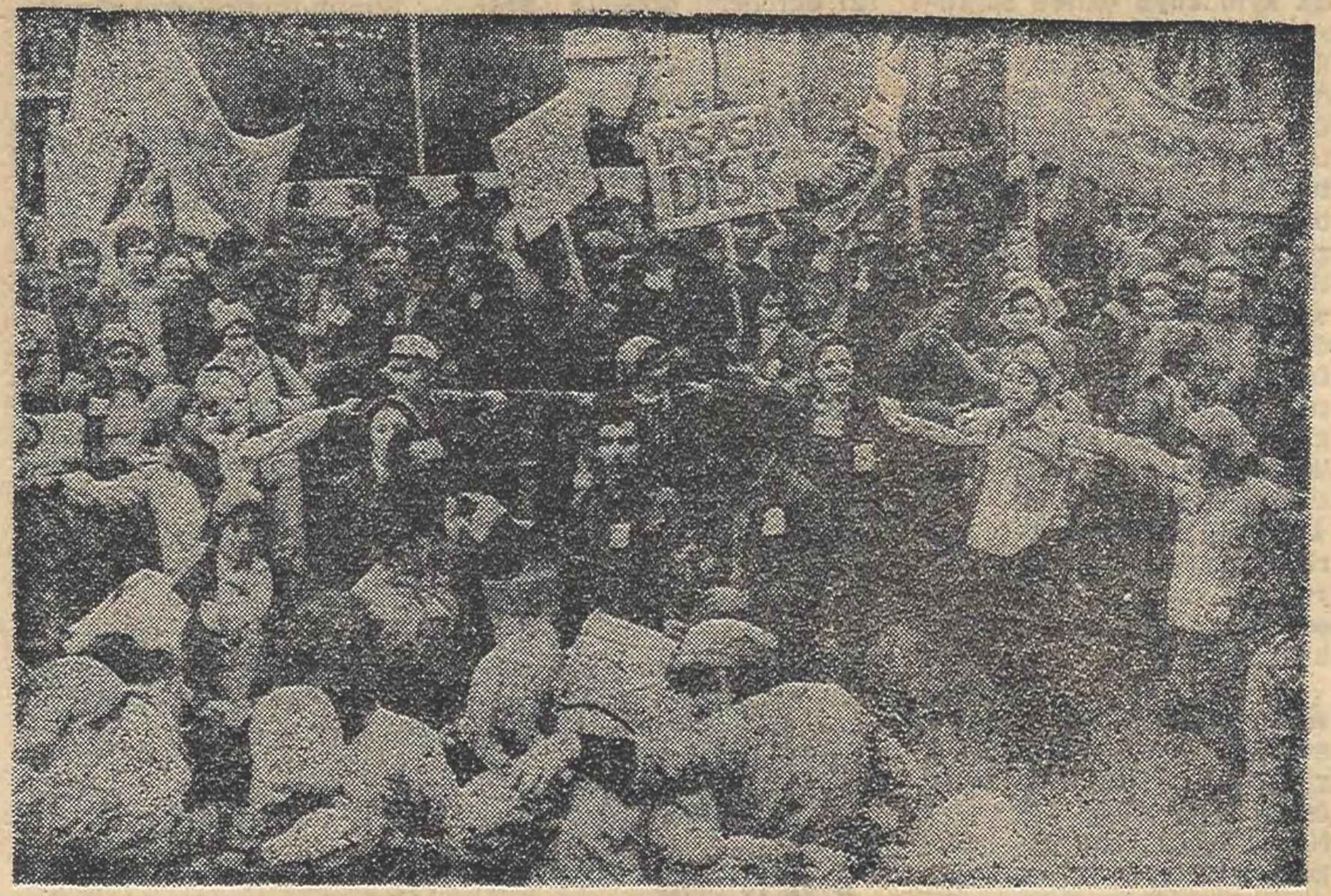

1 Mayıs'ta kadınlarımız da yurdun dört bir yanından yine akıp gelecekler 1 Mayıs Alanı'na. Bir gün lüğüne çocuklarını, işlerini bırakıp gelecekler kocalarının, ağabeylerinin, kardeşlerinin yanında. Gelecekler çünkü çok iyi biliyorlar ki gelmezlerse, geçen yıl Alanı kana bulayanlar sevinecekler. «Yıldırdık» diyecekler.

«Onları sevindirmemek bize düşer. Bu da yığınsallaştığımız ölçüde başarılı olacak. Görevimiz 1 Mayıs Alanı'nı, 1 Mayıs'lara lâyık kılmak.»

Kadınlarımız böyle diyor.

Ankara'dan bize yazan Meliha Korgüneş, 1 Mayıs 1978 için görüşlerini şöyle açıklıyor:

«Ben geçen sene 1 Mayıs İşçi Bayramına katıldım. Umduğumdan daha coşkulu sevinçli oldu. Hele başlangıçta... Tereddütlü gelmiştim ama orada coştum. Sonra biliyorsunuz, sevincimizi çok gördüler bize. O gün ordan eve döndüğüm zaman içim kin bağlamıştı bizi kıranlara. Yine katılacağım demiştim kendi kendime. Demiştim ya ertesi gün gelip soran komşulara 1 Mayıs'a gittiğimi de söyleyemedim. Ayıplarlar beni diye. Aradan geçen zaman içinde kocamın etkisi ile ayıp olur düşüncesinden kurtuldum. Şimdi herkese 1 Mayıs'a katılacağımı söylüyorum. SİZ DE GELİN diyorum.»

Suzan Günaydın da 1 Mayıs için bize yazan kadınlarımızdan biri. Şöyle diyor:

«1 Mayıs'ı 1975'e kadar Bahar Bayramı olarak duyardım. Takvimde de öyle yazardı. O gün öğretmenimiz bizi kırlara götürür, ağaçlar hakkında bilgi verirdi.

1976'da 1 Mayıs kutlamalarına katılan kocam her şeyi anlattı. O zaman küçükken nasıl kandırıldığımı anladım. Nitekim 1 Mayıs olayları da gerçeği kanıtladı.

Kocam geçen yıl görevli olarak katılmıştı 1 Mayıs'a. Ben çocuğum rahatsız olduğu için katılamamıştım. Yakınlarımın baskısı kocamı caydırmadı. Bu yıl ben de katılacağım. Bizim korkmayacağımız kanıtlansın. Hakkımızdan kolay kolay vazgeçmeyiz.

Barış, özgürlük, can güvenliği isteyenlerin, evlat acısına son verilmesini isteyenlerin bizlerle birlikte olacağına yürekten inanıyorum. Tüm engelleri aşıp mutlu 1 Mayıs'lar kutlayacağız.»

Doğum kontrolünün bilinçsiz yapılması yüzünden yılda 8-10 bin kadınımız ölüyor

Türkiye Aile Planlaması Derneği Genel Başkanı ve Sağlık Bakanlığı Baş Danışmanı Dr. Ahmet Üstünoğlu, yurdumuzdaki kadınları düşük çocuk yapma konusunda uyarmış, «Bilinçsiz uygulamalar nedeniyle, Türkiye'de yılda 500 bin çocuk ölü doğmaktadır» demiştir.

Türkiye'nin bir çok yerinde anne adayları tarafından benimsenen aile planlaması uygulamaları konusunda bilgi veren Üstünoğlu, «Bilgisizlik ve kocakarı ilaçları kullanarak, çocuk sahibi olmak istemeyen kadınlarımızdan 8-10 bini, ne yazık ki, her yıl hayatlarını kaybetmektedirler» şeklinde konuşmuştur.

Aile Planlaması Kurumunun bir yasayla düzenlendiğini ve bu yasada, isteyen ailenin dilediği kadar çocuk sahibi olmasını öngören hükümlerin yer aldığını da sözlerine ekleyen Dernek Genel Başkanı Ahmet Üstünoğlu, yılda 500 bin düşük ve 8-10 bin ölüm olayının bilinçli uygulamayla kontrol edilebileceğini belirtmiştir.

Federal Almanya'da her yıl 130 bin Türk çocuğu dünyaya geliyor

Federal Almanya'da her yıl 130 bin Türk çocuğunun doğduğu, bildirilmiştir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) nun verilerine göre, 1985 yılında Almanya'daki Türk çocuklarının sayısı 1 milyon 30 0bine ulaşacaktır.

SİZİN İÇİN YAZILANLAR...

Böyle mi beğendirir ?

Gazetelerimizin, dergilerimizin kadın köşelerinde zaman zaman ilginç yazılar, resimler, öğütler çıkıyor. Kadınlarımız için yazılanların çoğu kadını, düzenin uyumlu parçası yapmaya, afyonlamaya yöneliyor. İşte bir örnek...

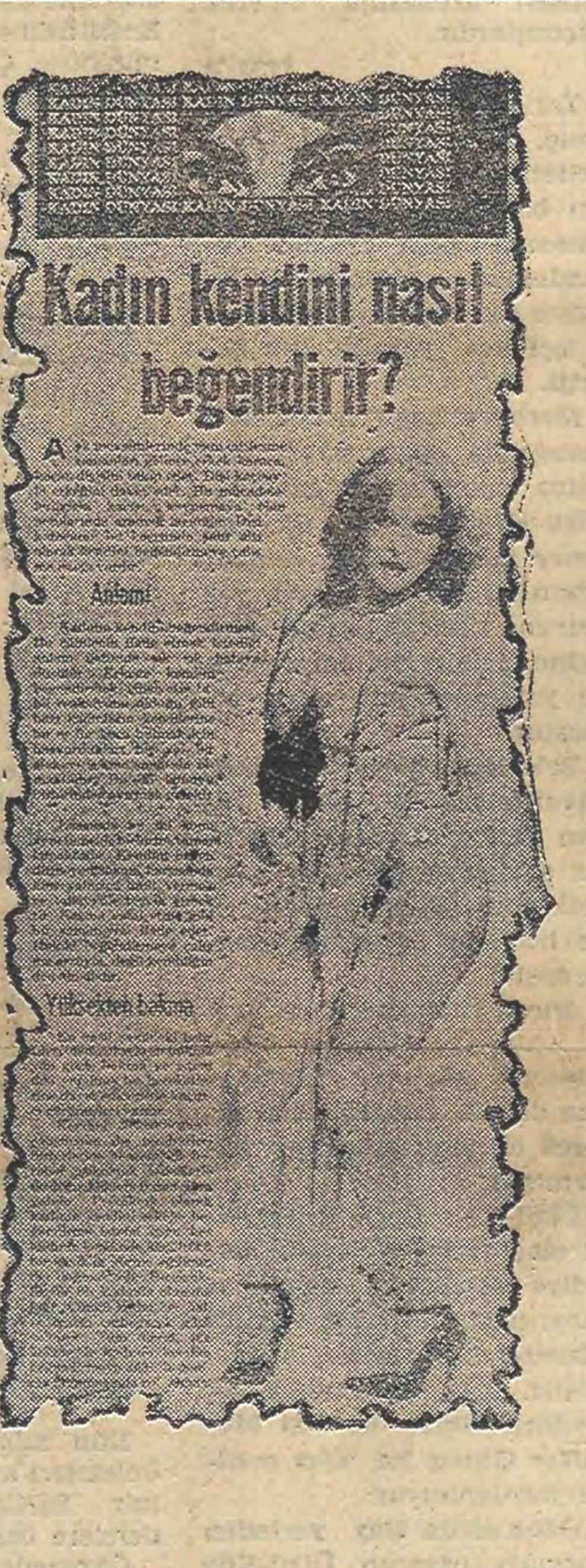

Kadın kendini nasıl beğendirir?

ANA-ÇOCUK SAĞLIĞI

Çocuklarda tehlikeli bir hastalık belirtisi : ATEŞ

Anneyi telaşlandırıp büyük bir üzüntüye kapılmasına yol açan nedenlerden biri de çocuğun ateşlenmesidir. Hani bu telaş yersiz de değildir. Bilindiği gibi, ateş bir hastalık belirtisi olup, yaşam boyunca sıklıkla çocukluk döneminde gözlenir. Gereken önlem alınmazsa kötü sonuçlar doğurur ki bu da yine çocuklarda daha belirgindir.

Aşırı su kaybına, ikincil olarak damar içinde pıhtılaşma, tıkanma ve sonuç olarak felce neden olabileceği gibi beyin dokusunun zedelenmesi neticesi çocuğun geri zekalı kalmasına da neden olabilir. Toplumumuzda «Havale», tıp dilinde «Konvülsiyon» olarak tanımlanan, adale kasılmaları ortaya çıkabilir; giderek çocuk kaybedilebilir.

Sözünü ettiğimiz bu istenmeyen duruma düşmemek için yapılacak işler çok basittir. Çocuğun ateşli olduğu gözlendiği an neşesi kaybolur, halsizdir, hırçın ve huzursuzdur. İştahsızdır, yemek yemek istemez, yalnızca su içmek ister,

Ne yapılmalı ?

Ateşi olan bir çocuk mutlaka hekim kontrolundan geçmelidir. Bu arada ateş düşürmek için hemen çocuğun üzerini soymalı, giysileri çıkarılmalıdır. Ateşli bir hastanın soyulmasında hiçbir sakınca yoktur, hasta üşüdüğünü ifade etse ve titrese dahi giysileri çıkarılmalıdır. Aksi halde yukarda sözü edilen kötü sonuçların doğabileceği hatırlanmalıdır. Giysileri çıkarılan hastanın kol ve bacakları ılık su ile yıkanır. Hatta ateş 39.5-40 C olduğunda çocuğun ılık su ile tüm yıkanması yararlı olur.

Acetylsalicylic asid içeren bir ilacın (Örneğin Aspirin) hemen her evde bulunması zorunludur, çünkü ateş düşürmede en etkin ilaçdır.

Ateşin nedenleri

Dileğimiz hastaya yararlı olmak ise kısa sürede çocuğu bir hekime götürmek gereklidir. Ateş nedeni aydınlatılıp ona yönelik tedavi uygulanmalıdır. Ateş nedenlerini kısaca şöyle özetleyebiliriz:

— Enfeksiyon Hastalıkları: (Mikrop vs gibi canlıların etken olduğu hastalıklar)

★ Etkeni virus olan kızamık, su çiçeği, kızamıkçık, kabakulak, grip...

★ Etkeni bakteri olan tüberküloz, difteri, kızıl, tifo, tetanoz gazlı gangren, şarbon...

★ Etkeni mantar olan pamukçuk...

Bu bilgilerin ışığında ateşi yükselen bir çocuğun, ilk önlemler alındıktan sonra hemen bir hekime gösterilmesinin zorunlu olduğu bir gerçektir. Önerilere tümüyle uyulduğunda sonuçtan korkmak gereksizdir.

İKD'nin şube kongreleri yapılıyor

İlerici Kadınlar Derneği'nin 12 Şubesinin kongreleri yapılmış, sona eren Diyarbakır, Zonguldak, Edirne, Eskişehir, İzmir, Adana, Çorum, Kartal, Fatih, Şişli, Çaycuma, Uzunköprü, Şubelerinin kongrelerinde, çalışma raporları okunarak geçmiş dönem Şube çalışmaları değerlendirilmiştir. Kongrelere katılan üyeler, kadınların ezilmişliğinin kader olmadığını, bunun sömürü düzeninin bir parçası olduğunu İKD saflarında öğrendiklerini dile getirmişlerdir.

İKD kongrelerinde alınan kararlar şunlardır:

1 — İKD'nin Genel Kuruluna, UDKF'ye üye olma önerisinin götürülmesi.

2 — 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün yasal bir gün olması için çalışmalar yapılması.

3 — Analığın toplumsal bir işlev olması doğrultusunda yürütülen çalışmaların hızlandırılması.

4 — UDC'nin hayata geçirilmesi konusunda daha aktif çalışmaya geçilmesi.

5 — 1 Mayıs İşçi Bayramına en yığınsal bir şekilde katılınması.»

Kadınlara Kötü Davrananlar konulu bir Uluslararası sempozyum yapıldı

Kadınlara Kötü Davranılması konusunda düzenlenen uluslararası bir sempozyumda, kadınlara kötü davranılmasının bireysel değil, dünya çapında sosyal bir sorun olduğu sonucuna varılmıştır.

Sempozyuma Belçika, İngiltere, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Yunanistan, Hollanda, İrlanda, İtalya, Yeni Zelanda, İsviçre, ABD ve Batı Almanya'dan 200 kadın katılmıştır.

Sempozyumda, erkeklerin kötü davrandıkları kadınların, ancak küçük bir yüzdesinin kadınlara yardım amacıyle kurulan özel merkezlere sığındıkları belirtilmiştir.

23 Nisan 1978'de çocuklarımız nasıl bir dünya istiyor ?

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, bu yıl da her yıl gibi törenlerle; hali vakti yerinde, gücü yeten ailelerin çocuklarının süslenip püslenip geçitlerde en ön sıralarda yer almalarıyla; ülkemizin çocuklarının yarısından fazlası için hayatlarında hiçbir değişiklik olmadan, küçük bir azınlık içinse çocuk baloları, bandolar, şenliklerle kutlandı.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramında çocuklarımızın yarısından fazlasının halâ her türlü eğitim, yetişme, gelişme, sağlık olanaklarından yoksun oldukları üzerinde pek durulmadı, «bayram»a su katmamak için, susulup geçildi gerçeklerimiz.

23 Nisan'da çocuklarımız ne düşünüyor, nasıl bir dünya istiyorlar?

İşte birkaç ilkokul çocuğunun **«Nasıl bir dünya da yaşamak isterdiniz?»** konulu kompozisyon ödevlerinden bazı bölümler...

Mehmet Ergüç (İlkokul 4. sınıf)

«İyiliklerle dolu bir dünyada yaşamak isterim. Herkesin eşyalarını yiyeceklerini birbirleriyle paylaşmalarını isterim. Barış içinde yaşamalarını isterim. Herkesin istediği şeylere sahip olmalarını isterim. Herkesi bir görmeliyiz. Siyah ırktan veya başta ırktan diye o kişileri hor görmemeliyiz. Dünyada yapılan öldürücü silahların yapılmamasını isterim. Bu silahlar yerine daha güzel, daha yararlı şeylerin yapılmasını isterim...»

Sevinç Akbulut (İlkokul 4. sınıf)

«İnsanların çoğu fakirlik ve açlıktan, binlercesi ölmektedir. Öyle bir dünyada yaşamak isteriz ki, dünyada hiç savaş olmasın ve herkes rahat ve huzurlu yaşamalıyız. Savaş olmamalı ki barış da olsun, birbirimize yardım etmeliyiz ki dost olalım... İşçi, memur, sekreter gibi ayrılmamalı çalışanlar. İşçinin maaşı az, memurun daha fazla. Böyle şeyler olmamalı. Hiç ayrım yapılmamalıdır. Bu dünyada bütün ülkeler kardeş gibi yaşamalıdır. Amerika gibi ülkeler bomba yapıp da başka ülkelere satmamalıdır,

Tolon Hakan (İlkokul 4. sınıf)

«Başta istediğim, dünyada eşitsizliğin giderilmesidir... Tüm dünya toplumundaki insanlar hür ve eşit olmalıdır. Böyle eşitlik sağlanınca, ana babalar çocuklarına daha iyi bakarlar. Bazı ülkeler uluslarındaki aç susuz insanlara bakmayarak hep silah alıyorlar ve ülkeleri gün geçtikçe fakirleşiyor. Anne ve babalar çocuklarına iki dilim ekmeği bile zor buluyor. İstediğimiz ülkelerin silah alacaklarına ülkelerindeki aç ve susuz insanlara bakmasıdır.

Irk, din ayrımı yapılmamalı, hiç kimsenin hakkına tecavüz edilmemelidir. Kısacası, istediğimiz, eşitsizliğin giderilmesi, ülkelerin silah yerine halkın yararına maddeler alması, yurdumuzdaki gecekondular kaldırılarak oradaki insanların daha iyi yerlere göndedilmesi ve insan haklarına uyularak yurdumuza doktor dağıtılmasıdır.»

Yılmaz Davas (İlkokul 4. sınıf)

«Dünyada insanların çoğu hep kendini düşünüyor. Ama insan, kendinden başka bir de çevresindeki insanları düşünmelidir. İnsanlar bence iki bölüme ayrılır. Bunlar:

1 — Yoksul, sefil, köle gibi çalışanlar. Bunlar bence değerli insanlardır.

2 — Bir de zengin, kendini düşünen ve insanları kendi buyruğu altında çalıştıran insanlardır. Bu çeşit insanlar hiç kimsenin gözünde değer kazanamaz... Herkesin aynı seviyede tutulması, herkese aynı payın ve özgürlük verilmesini istiyorum. Herkesi kendi buyruğuna alıp da köle gibi çalıştırılmasını istemiyorum. İşte benim yaşamak istediğim dünya böyle.»

Tülin Atay (İlkokul 5. sınıf)

«İşsizlik, anarşi, parasızlık denen sefaletin olmadığı bir dünyada yaşamak isterdim. Renk, dil, ırk ayrımı yapılmayan bir dünyada yaşamak isterdim. Zengin, fakir ayrımı yapılmayan bir dünyada, yalancılık, hırsızlık, kölelik olmayan bir dünyada yaşamak isterdim. Savaş denen şeyin olmadığı bir dünyada yaşamak isterdim.»

İşte çocuklarımızın özlediği dünya. Onlara bu dünyayı verebilecek miyiz? Çocuklarımızı, özledikleri dünyayı kurabilecek vatandaşlar olarak yetiştirebilecek miyiz? Bu konuda en büyük görevlerden biri de analara düşmüyor mu?